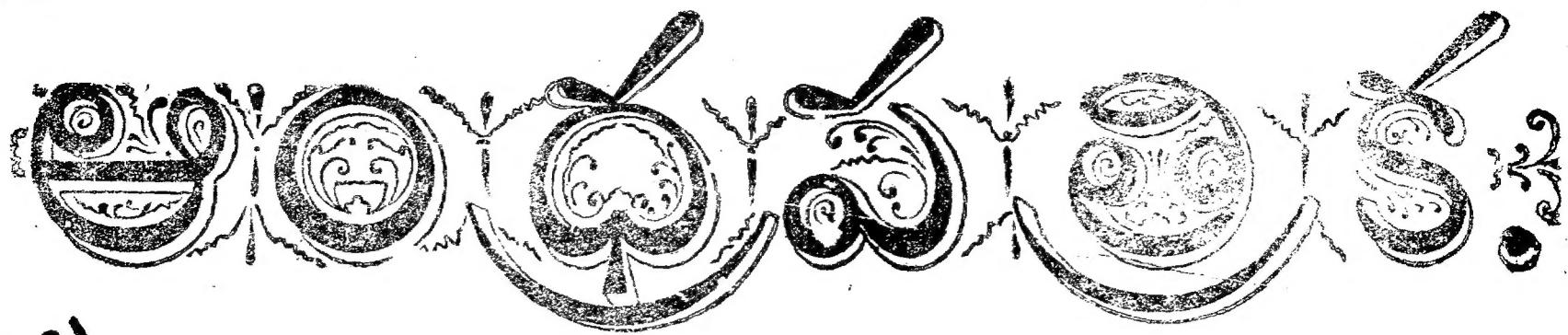


విడివత్రిక 1-8 0-1-8.

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.



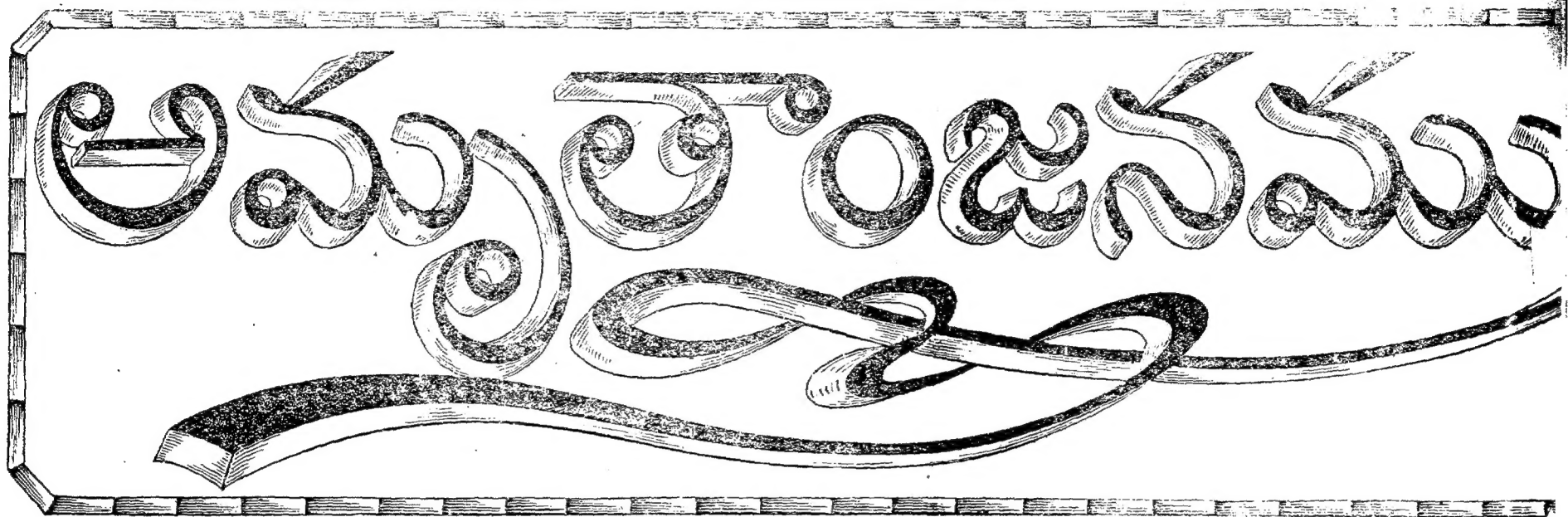
310321

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 9. }
నంపుటము ౯ }

జెన్న పట్టణము 1922వ సం॥ డిసంబరు నెల 28-వ తేది గురువారము
దుండుభినామకంపత్సరము, పుష్యమాస శుద్ధ దశమి ౧౦.

No. 226
నందిక ౨౨౬



అమృతాంజనము

అమృతతుల్యమైన దివ్యాంజనము

అన్ని నొప్పులకు సిద్ధామృతము
యెల్లెడలను దొరుకును

వెల, సీసా, 0-10-0

డజను, 6-0-0

అమృతాంజనము చేశము దంతటను వ్యాపించి, లక్షలకొలది
పీసాలు అమృత మగుచు, జనోపయోగమై, ముప్పదిసంవత్సరములుగా
ప్రఖ్యాతిని బడసి యున్నదను సంగతి లోకవిదితముగదా! చేశము
వందు మూలమూలను వెలసిన నకలు అంజనములు, అమృతములు,
ఆంజనేయములు, అమృతోదయములు, అమృతబాణములు, అమృత
కూరలు, అమృతబాములు, అమృతజాములు, అమృత అక్షరలు,
అమృత రామాంజనములు, అమృత కృష్ణాంజనములు, అమృత రసాం
జనములు, అద్భుతాంజనములు,.....మొదలగు అనేక అమృత
శబ్ద మాదిగాగలవియు, అంజన శబ్ద మంతముగా గలిగియున్నవియు
అమృతాంజనముయొక్క గుణమును, ప్రసిద్ధిని, వ్యాపకమును, వేనోళ్ల
శాటుచున్నవి. అమృతాంజనమునకు సాటియైన మందు అమృతాంజ
నమే కాని వేరొకటి లేదు. ఆంధ్రవిజ్ఞాన సర్వస్వము (Telugu
Encyclopedia) నందు, ఆంధ్రమున, అమృతాంజన మనగా తలనొప్పి
మందని పేరెన్నిక గాంచిన "అమృతాంజనమును" పొంద గోరువారు
పంచభాషీ చీటిగల సీసాను, డబ్బీని, వానికి చుట్టును పైనను క్రిందను
వంటించిన పట్టిని, బిళ్లను, బాగుగావరీక్షించిచూచి, కొనిన, మోసము
గలుగదు.

అమృతాంజనము

అనగా నేమి?

తలనొప్పులు, పార్శ్వపునొప్పులు, కీళ్లనొప్పులు,
కణతనొప్పులు, మెడనొప్పులు, మాడపోట్లు, వాయువు
పోట్లు, వెన్నుపోట్లు, మూలశంక,
ఎమిడికలు, గాయములు, తేలు, జెట్టికాట్లు,
వక్షవాతము, సంధివాతము,
పడిశము, కైత్యము,
కంఠకైత్యము, రామ్మకైత్యము,
ఉబ్బనము, ఎగరొప్పు,
బెణుకులు, వణుకులు,
నెత్తురుకాయలు, చీముపట్టుట, చుండు, పేలు, మొటిమలు,
పురుపిటికాయలు, వాపులు, తీపులు, ఎఱుపులు,
బొబ్బలు, దద్దులు, తామర, తీట, దురద,
మంట, కర్పాణి, యినియననేల, అవియననేల,
సకలమైన నొప్పులు, బాధలు,



లేవు! లేవు!! లేవు!!!
ముహూటికిని లేవు.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, మదరాస్

Amrutanjana Depot, Bombay, Madras

సగము వెలకు ఈయబడును.

రాజమండ్రి. గోదావరిబుక్కు డిపో

ఆర్. వెంకటేశ్వరు అండు కంపెని తోనుస్కైర్లు, మదరాసు.

విల్లినమి పి. డి. సోమరాజు

M. K. RANGACHARI,
Secretary.

అనంతరము మహాసభలో ఇండియా బర్మాదేశీయులు
రైల్వే యాద్యోగీయుల ట్రేడునుమకై యాందోళనము సల్పి
టకై యొక యావసంఘము నేర్పరుపదగుననియు, సంఘమునకు
ధిల్లీలో స్థాయిసంఘ మేర్పరుపదగుననియు, బొంబాయిరైల్వే
కాన్ఫరెన్సు రాయబారులతో సంప్రతింతుటకు అవసరము
కీ మహాసభపక్షమున రాయబారును వెదలదగుననియు తీర్మా
నము గాల్గింపబడినది.

హిందీ ప్రచారకుల సమేళనము

నెల్లూరులో జరుగుట
తీర్మానములు

ఈనెల 9-10 త తారీఖులను హిందీ ప్రచారకుల సమేళనము జరిగెను.

1. క్రయగ హిందీ సాహిత్య సమేళనము తరఫున రానున్న సమీక్షకు స్వాగతముకొరకు ఒక సమితి ఏర్పరచబడవలెను. మొదట హిందీ ప్రచారమును ముద్రాణమునందు జరుగవలెను. ఆనయమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ కేంద్రాధికారిత్వ హిందీ ప్రచారకుల బృహత్సమేళన మొకటి జరుగవలెనని తీర్మానము తీర్మానించుచున్నాడు.

(నోటు) ముద్రాణబృహత్సమేళనమున కరుదెంచుటకు ఒక ఫండు ఉండవలె ననియు అందు ప్రతి ప్రచారకుడు తనమాన వేతన చతుర్థభాగము ఫండునందు చేర్చవలెనని ఆధ్యక్షుడు నుడి నిర్ణయము అంద తీర్మానముగా తదుపరామోదమున వెలిబుచ్చిరి.

2. హిందీ ప్రచారమునందు పరిశ్రమమునందుండి శ్రీమత రామ నరసింహారావుగారు ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిని లక్షాక్షరమైతియు, సమేళనమున కనూనకమైతియు కార్యములపట్ల యీ సభవారు తమ వ్యాధయభ్యుత్సాహమున వెల్లెపును ప్రచారమునందు కార్యాలయమువారు వారిని పేరు పర్చుటకొరకు కార్యము సీసభవారు సమర్థించుచున్నాడు.

(నోటు) సమేళనమునందు ప్రచారక సోదరులందరు శ్రీమత రామనాథములతో సహాయమున వెల్లెచ్చిరి. ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి హిందీ ప్రచారము నందు సంబంధితులగు నామజాతికముగాను కొనుసాగవచ్చు నని మేమీ సమేళనమునందు ఆశించుచున్నాము. క్రయగ సమేళనము తరఫున రానున్న సమీక్షకుని స్వాగతముకొరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రితో తీసిపోవనియు అన్ని ప్రాంతములకన్న తమకీర్తనామును ప్రేమను అధిముగాకనవచ్చు తమ యాధిక్యము వెల్లడించెదననియు నిరదు బెజవాడలో జరిగిన పూజ్య మహాత్మాగాంధీగారి స్వాగతమునందు ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రి అనుభవమునందు కలంచుచున్నాడు.

హిందీ ప్రచారముకొరకు విజ్ఞప్తి

హిందీ ప్రచారములో చాలమంది ప్రచారవాస్తవీకరణములకు ముఖ్యమంత్రియగుట గమనింపక సర్వము వెరుగని యితరులకు చెప్పిన మాటలను విని సంతోషపడు లగుచున్నాడు హిందీ భాషయొక్క సామాన్యజ్ఞానము ఆరుమాసములలో గలదునని మేము మాయనభవమునందు తెప్పించుచున్నాము. ఇందువలననే కాశ్యపపాతకములకు తప్ప మిగతా గ్రామములందు ఆరుమాసముల కంటె ఆధిముగా ప్రచారమును ప్రవహించెదనని నిశ్చయము చేసి యున్నామని. ప్రచారకులు ఆరుమాసముల మాటవినినంతనే హిందీ ప్రచారములో పనిచేయుట కుద్యమింపవలె వినుటకు పొంది యున్నాము. ప్రచారకులయందు కళంకమోపించుట ఆనానము. ఆయినప్పటికి అవసరము పూర్తిగా నప్పుడు ప్రచార పూర్తిచేసినను దొరుకుచున్నప్పుడు వాయిదా ప్రకారము ఆరుమాసములపట్ల ప్రచారమును మరియొకవోటికే వంతులవలెనను కలిసియును మేమియులేదు. హిందీ భాషమిక్కిలి కులభవము. ఉపాధ్యాయుని సహాయముతోనే నేతృత్వవస్తువును విద్యార్థులందరూ నివారణార్థము భాషాభ్యాసమునందు విశేష సౌలభ్య మేర్పడుటకు మేము ఉపాధ్యాయుల సంపుచున్నాము. నెల్లూరు కష్టమందలములందు హిందీ ప్రచారమునందు తేర్చుడి నట్లుగా ప్రతిమందలమునందు సమితు లేర్పడి ప్రచారమును విశేషధ్యానమున ఉపాధ్యాయుడు వెల్లెనతరువాతగూడ ప్రచారము చేయుచునని మేమాశించుచున్నాము. ఏ గ్రామములో మౌనప్రచారము కొన్నికొండు లుండెనో ఆ గ్రామములను మేము పూర్తిగా వినుచుంటేము. అరకాళముకొరకునప్పుడు కొంతకాలముందుకొరకు ప్రచారమునందు అచ్చటి విద్యార్థుల సంతోషములను తీర్చుటకు ప్రయత్నించెదము. స్వల్పసంఖ్యాకములతో స్వల్పభవమున స్వల్పకాలములో హిందీ ప్రచారము చేయబడవలయునని మేము మిగుల ప్రయత్నించుచున్నాము. ప్రజలకు హిందీ నేతృత్వమునందు విశేష సాగవ్యమునందుకుగాను యిప్పుడు మాకు స్వంతము ప్రచారమునందును మంచి మంచి పుస్తకములు పుస్తకాలు నిపుంటువులు ముద్రించింది భాషా మొదలంపగలము. ఇంతవరకు ఖర్చు విశేషముగా వెల్లెబడింది. పని తీర్చుకొనగలిగింది. కాలముయొక్క నిజమతెలియమిని విశేష భవము ఖర్చు వెల్లెబడినప్పటికి సంస్కృతీకరమోదము జరుగలేదు. ముఖ్యము యిట్లు జరుగుతున్నగాక.

3. భవసహాయముకొరకే మేము సంఘటన మొదలుపెట్టాము. ఆంధ్రకార్యాలయమునకు కొంతభవము నేతృత్వవడిన

శ్రీయుత గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రిగారు

రేపల్లెపూ ప్రవేశమహోత్సవము

కాశ్మీరీగాథ రేపల్లె పురమునకు 19-12-22 లేడి జయవారము ఉదయము గం 9-45 లకు రైలుకు దిగివేసిరి. వారు వచ్చెదరను సంతోషవార్త క్రిందటి రోజు సాయంత్రము యందుభిమోరలతో ప్రచారము చేయబడియుండెను. గనుక రేపల్లె పురజనము సకలభావమున ఆహుగోపాలమున వారి సంతోషమును తెలియచుచు రైలుస్టేషను వద్దకు అరగంట ముందునే చేరిరి. అవచ్చిన రైలునందు సామాన్యముగా వచ్చు జనముకంటె రెండింతలు జనము ఆనాడు వచ్చిరి. మేకతాళములవారు కోరబడకనే వారివారి పుత్రాచారముతో తమ సేవ వహించిరి. ఊరేగింపు పురపిఠుల వెంట జయజయధ్యానములతోనున్న కర్నూరవోరులతో నున్నా ఖద్దరు కానుకలతో నున్నా జయప్రదముగా ముగిసినది. ఇంతవరకు యేదేవుని యుత్సవమున యీ గ్రామమందు యంతసంతసముతో జరుగ లేదనట అతిశయోక్తి కానేరదు. గ్రామమధ్యమున పుష్కాసమునకు ప్రవేశించెదిన మంటపమువద్దకు వైలు అనుభవమున గూర్చి చక్కగా ముచ్చటించి మధ్యాహ్నము గం 12 లకు వారి స్వగృహమున ప్రవేశపెట్టుటతో పుత్సవము ముగిసినది. తర్వాత సాయంకాలము గం 5 లకు పోలేరు గ్రామపాలియ పాతకాలాస్థానమున కొండెన రివిభాగదాచార్యులుగారి ఆధ్యక్షత క్రింద పురజనలసభ సమావేశమైనది. పురజనుల స్వాగత కల్పికను యీ గ్రామగాంగ్రు కార్యదర్శి గారైన పువ్వాడ రాజాబ్దుల్ గారు యీక్రింది విధముగా చెప్పిరి.

స్వాగతపత్రము

(బ్రహ్మశ్రీ గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి) గారికి రేపల్లె పోలేరు పురజనులు సమర్పించు స్వాగతపత్రము.

మహాశయా! ప్రభుత్వపు కైలసంధి మీకు వెలువడలిన యానయమందు మీరు మీమధుమిత్రసహాచారు మధ్యకు దిగివేయుచు మేము మృతయానందపూర్వముగా మిమ్ముల ప్రార్థించుచున్నాము. సంకల్పమునకు మునాసుగు కల యాచార్యుల రాబడిమీద శక్తు కట్టబడవలెనని యున్నామని కట్టి నిరయనాశనీ వంటిన తమరు తమరాబడిని నిర్వహించుటకు పార్టీలతోనిండియుండు మీకచేరి సావధిని పుత్రకల త్రాడులకు మరచి ఉక్చిష్టమగు తేకనెడయే ప్రయోజనముగా వెండి సంపూర్ణస్వార్థిత్వమునకు ప్రస్తుతప్రభుత్వపు జయతే ప్రభుసాహసముగా వెంచిన మీకు సామాన్యమున స్వాగత్యమున మేము చేయలేక భార్యాభూతాదుల వ్యామోహమున బడి గౌరవములకు అదర్శమును మహిమను కనిపెట్టలేని మేము స్వాగతమిచ్చుటకు కగిన వారము కాకపోయిననూ, అట్లాని యైనను ఆత్మబంధుత్వాభ్యాసు కాడన్నటుల మేము వాపు గౌరవమును స్వీకరింపవలయునని ప్రార్థించుచున్నాము. రేపల్లె పురపాలకసంఘమున రద్దుపరచుటకు నై మీరు సర్విన

పిమ్ముట బీదజిల్లాకుతగు సహాయమునర్పగలము. క్రితజిల్లా ఉదా తనపూర్వయైన సంకల్పమొనర్చి తనబీదతాలా కాలకు బీద గ్రామములకు సహాయమొనర్పవలెను.

(కలిజిల్లా పూర్తియైన సంఘటికరూపముగా పనిచేయు చున్నప్పుడు తన భవంతిమైన గ్రామతాలాకాలకుండి విశేష భవసంపాదన చేయగలదని నిమాయకమును. అట్లు సంపాదించిన భవమునందు బీదతాలాకా గ్రామములకు విశేషభవము ఖర్చు పెట్టబడవచ్చును.

నిరీక్షకులు

నెల్లూరుజిల్లాకు ఆంధ్రకార్యాలయసహాయకవస్థాపకులగు మోటూరి సత్యకారాయణగారును గుంటూరుజిల్లాకు ప్రస్తుతిము కంగూల ప్రచారకులగు మేడిజిల్లా వెంకటేశ్వర్లుగారును పడమర కృష్ణాజిల్లాకు బెజవాడ ప్రచారకులగు పేలూరి వెంకట నుబ్బారావుగారును తూర్పుకృష్ణాజిల్లాకు గుడివాడ ప్రచారకులగు జంధ్యాల శివస్వామిగారును గంభామజిల్లాకు బ్రహ్మపురప్రచారకులగు శ్రీపతి వేంకట సరసింహ చార్యులు గారును ఒక్కొక్క సంకల్పమునకుగాను నిరీక్షకులుగాను సంఘటకులుగాను నియమింపబడుచున్నారని మోజిల్లావారులు వాటి పూర్వస్వాగతమునకి వారి ప్రచారకార్యమునందు విశేష సహాయమొనర్చు ప్రార్థకులు. అని నెల్లూరు ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రచారకార్యాలయమునందు, రాంభరసేగాడు మాట వ్రాసిరి.

కృషిని కాని పామున సభ మందు కానవోలెనునమాత్రే మీరు మామిత్రత్వమును గాని మేము మరచివలము. శ్రీ గ్రామ దర్శనమున కేగిన అవారాధ్య అదరికాడె యున్నటు మీరు శ్రీమద్భూమి యీ గ్రామమధ్యముగా నున్నదనటయందు ద తీరయోక్తిలేదు. మీరు పూర్ణ చేరించిన యీమిది-చందే పల్లెముగా వో చున్నామిది. పూర్తి సుంటూరు మొదలగు జిల్లములనుండి మీకొసంగిన స్వాగతములకు మేము సంగుస్వాగతము స్వల్పమై నూరిల్లివేసవలె యిప్పుడు మేము సంగు స్వాగతము ఖద్దరు వస్త్రములను గ్రహించి మహిమ్యుని అదర్శములను గవలము చేయటకు మీకీర్తి యుక్తము భార బోసి పూర్వకంటె శక్తునుమీక్షతో వాయుక్తమును కహించి మహిమ్యుని రంభాలై యెందుటకు మీరొకరికొకరి వైశ్యవ్యముల నొకరినొకరిని మేము భవగమని మనో కాశ్మీరీయ కర్మములకు ప్రార్థించుచున్నాము. పూర్తి చేరలే పోలేరు పురవాస్తవ్యులు అట్లు జరుగవలెను. మీరు మీరొకరికొకరి స్వాగతమును హిందీలో చేకూర్చి ప్రార్థించు కడక్రమముగా సాడిరి. పురజనుల ఆత్మత్వాభ్యాసకార్యములతోనూ గాంధీసహాయునికై యీ దాన జయజయధ్యానములను పుష్కాశ్రీ గారు పుష్కాశ్రీగారు చేవి నిరూపణకార్యక్రమ ప్రచారకార్యక్రమములను కాగనకల పరిష్కారమునూ గూర్చియు ఖద్దరు ప్రచారమును గురించియు మునుముముచున్నామి. అతిగంభీరముగా ఉపద్యసించిరి. భాషా విభిన్నతని గ్రహించుచుండుకంటె చేకూర్చడని గృహించుటకు వినుట ఎట్లగు తప్పిరమని వెల్లడించిరి. ఖద్దరు ప్రచారము కలన మనదేశమునకు కలుగులాభములను గురించియు విశేష వర్తకలకు కలుగు నష్టముల గురించియుగూడా పుష్కాశ్రీగారు విమృట ఆగ్రాసవాధిసతిగారి అంతోష్టవస్థానముతో వాటి సభ ముగిసినది. నాటురాతి గం 9 లకు కివాలయమునందు నేటి లక్ష్యవారాయణగారు చక్కగా హరికథా కాలక్షేప మొనరించిరి. మరుసటిదినము సాయంత్రము కాశ్మీరీగారి గౌరవార్థమై పురజనులందరు కలసి మూడు నాలుగువందలమంది బీద సోదరులకు అన్నప్రసాదము గావించిరి. భోజనములు జరుగుచుండగా విద్యుదు తక్కువైపప్పటికి తూనుగుంట వెంకట రత్నయ్యగారు కావలసినవిద్యుదునిచ్చి లోటును పూర్తిచేసిరి. వారి త్యాగమే కొనియాడగలము. భోజనములకు ముందు వికలాంగులకు కాశ్మీరీగారిచేత ఖద్దరు వస్త్రముల నుచ్చితముగ నుమారు యింతవరకుండి యిప్పించిరి. రానిభవముగా ప్రజలందరూ తమ స్వగృహాంధులకు వెలిబుచ్చుచునే అపహయోజ్యము చచ్చినదనట కర్థముకలది. మరొక జనశరి ఆరవతారీఖున కడలూరు కైలసంధి వినుటకు వాటిక కడలూరుడి ముక్తేశ్వరసాదరావుగారి ఆధికారము నులందరూ యెదుట చూచుకుంటి.

మదరాసు ప్రెసిడెన్సీ పోస్టుమనుల యూనియను

గుంటూరుజిల్లా ప్రాంత-గుంటూరు

జిల్లా కాశ్యపేక్షు గుంటూరులో భాషసాహిత్యమునీ మహామృదు ఆబుల్ రహీమాన్ సాహెబు బహదరు యం. యల్. సి. రిటైర్డుడు కలెక్టర్. వారి ఆధ్యక్షతక్రింద దిశంబరు 31 జనవరి 1 లేడిలలో సాయంకాలము 5 గంటలు మొదలు 5 గంటలవరకు పాత రాల్లిబడక్కు యి. రా. జరుగును గనుక పోస్టుమెన్లు, మెదలు పూర్వము, పేపర్లు, లెటరుబాక్సు పూర్వము, మెంబర్లు, రన్నర్లు, యాచనలందరై. పాతరాబి చిన తేజలు పట్టెనెలవల్లై యున్నందున ఆము సెలవులు పొంది కాశ్యపేక్షుకు రాగలవలెన, ప్రెసిడెంట్ యి. నడకు కాశ్యపేక్షుకు గుంటూరు, యి. నడకు కాశ్యపేక్షుకు మొదలగు మొదలగు ప్రెసిడెన్సీ పోస్టుమెన్ల యూనియను కలెక్టరు, కాశ్యపేక్షుకు కలెక్టర్లకు పత్రికాధికుడు రు. రి. కి. కల్లెంకరలెను. కడలూరు అశీకుల నుండి యెంతో సహాయము సాగ్యవైసంతకరణ మోక్షిటికి గారన అంశ. గా. న. మొ. వాగినయే. రైలు స్టేషనువద్దకు పుష్కాశ్రీగారు వినుట వి. నడకు. మొదల కందరికి భోజనసౌకర్యములు యూనియను కలెక్టరు చేయదురు.

(ಸಿ: ಟಿಪ್ಪಣಿ ಪಾಠ)

“నేను అభివృద్ధికాభివృద్ధిని. అదవులమూర్తియు లేదు. అభివృద్ధిచాలవలకు అవశ్యమైనాధారపడియుండునని మీకందరకును దెలియును. నేను పరిశ్రమలమంత్రిని. అతే స్వాక్రమము మూలమే. అది ప్రభుత్వమునందును. స్వాక్రమము లేనిదే శరీరమేమిటో ఆహారము శక్తియుగాదు. నేను వ్యవసాయకాభివృద్ధిని. వితే ఇరిగేషను మూలము నాకిందలేదు. దానినికేమోమోమోమో దెలియును. ఇరిగేషను అధికారము చేతులలో లేదే వ్యవసాయము సేవకేమిటో అభివృద్ధిచేయుటకు వలనుపడునో యూహించవచ్చును. నేనింకను పరిశ్రమలమంత్రినిగాదాను. ఎత్తెక్కిసిటీమంత్రిని లేదు. అదిగాదా ప్రభుత్వమునందు విషయమే. తనోబాబా అత్తెక్కిసిటీ పరిశ్రమల అభివృద్ధి కంటే ప్రాముఖ్యమో మీకందరకును దెలియును. కార్య విషయము, బాబులగుగాదా ప్రభుత్వమునందు. వితే యివన్నియును సంస్కరణములందు కొన్ని లోపములు మూలమే. నగంనగం పాలనా విధానములను సంస్కరణములందు దానిని పనిచేయువారల నరాలు లేనిపోవును. పాలనావిధానములూ రక నభివృద్ధి నొందవలెనని సర్దుమలుపునిచారు యెందునక

శాసనసభ. అ.దువల సభ్యుడు ప్రయోజనకాంక్ష మేమియును గాని, మంత్రులయొక్క సామర్థ్యమును గూర్చి గాని, వారికి ప్రభుత్వము తరఫుల నిచ్చినవో తప్పిపోవలసిన సామర్థ్యమును గూర్చి, అధికారులైనను, అధికారులైనను సంబంధించి యుండలేదు. కొలది మానముల క్రింద విచక్షణలేకుండ జేసిన ఆచరణలను స్వ. కొన్ని వోట్ల క్రిమినలు ప్రోసజరు కొడ్డు 144 సెక్షను వివరించుచున్న ప్రజల చాలకలను మరచి పోవడము. అధికారులు అట్టి అధికారులు కల చలాయించిలో కాననభలలో ప్రశ్నింపబడుటలు వారలను జేయనిచ్చుట ప్రజలచేత.

ఇటుల ప్రసంగించుటలన ద్వంద్వప్రభుత్వ విధానమును గాని, దాని యంత్రసామగ్రిని గాని ప్రార్థన జేయవలెను. మన రాష్ట్ర ప్రభుత్వములలో ప్రజలకు వాడుక జేసిన మంచిని యెంతయే గలదు. అమంచిని నిచ్చు కొంతకరకు దెచ్చెదను.

అన్ని రాష్ట్రములలోను మంత్రులు జేయునట్లు లాభము జేయుటకు వలగునట్లు కాననములు గలవు. వారివారి కాభలలో నూతన విధానముల ప్రవేశపెట్టుటలో నెటుల విజయముగాంచి కోన్ని ఉదాహరణముల దెచ్చెను. అధిక పరిశీలులు క్రిమినలుగ నున్నదిలో మంత్రు లీ కాభలను పరిపాలింపవలెనవచ్చుట చాల దుర్లభము. కావున ప్రభుత్వము జేయగల సంస్కరణము దబ్బుభర్తలని పని మాత్రమే. చాల రాష్ట్రములలో మృనిసిపాలిటీలు, జిల్లా బోర్డులు ప్రజాసమర్థతలు జేయబడినవి. కాని మంత్రులు గొప్పగొప్ప భర్తలుగల అభివృద్ధికార్యములను తల పెట్టకపోలేదు. అందులన ఉపరిపన్నుల జేయబడినవైనను. సంస్కరణములకు పూర్వము అసంభవములగు నూతన పాలన మార్గములు ప్రవేశపెట్టబడెను. ఇందుముఖ్యముగ దాక్టరు జంజెవై నిర్మిత విద్యాకాననమునకు అగ్రస్థానము నీయవలయును. అందులన పారంభవిద్యను నిర్మింపజేసి పరిసరప్రభుత్వములలో రాజధానినత గలుగు జేయబడును. ఈవిధానంతయు పూర్తియగునట్టి ప్రతిసంకల్ప రమును ముప్పాతికకోటి యాసాయిలు రాష్ట్రమునకు గ్రహింపగలరు. సంయుక్త రాష్ట్రములలో చింతామణి గారు ఎన్నెన్నో సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టెను. అందులన సాగాయి భర్త చాలవలె తగ్గునని ఉపాంశపడెను.

బొంబాయి రాష్ట్రములో సి. వి. మెసాతాగారు యీ విషయమై విచారణ పూర్తి చేసినట్లు. కాని ఆతన ఒక సంస్కరణము మాత్రము ప్రవేశపెట్టెను. అది స్వయంప్రదానము అందుల: సారాయభర్త, ప్రభుత్వముగ అపి చేయబడును. మద్రాసులో మంత్రులు పరిశ్రమలకు ప్రభుత్వ సహాయపు బిల్లును మరీ కొన్ని లాభకరములగు బిల్లులను ప్రవేశపెట్టిరి. ఇట్టివి కొన్ని జట్టులు ప్రజామిత్ర కాభలమై ప్రజాధికారులను నిమిటవలని ఫలితములాయెను ఇందులకు మేము సక్రమాంతరవాదములను సిగ్గుపడ నక్కరలేదు.

రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము

ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము మంత్రులు కాళ్ళంద గొయ్యి యని అత్యుత్తములకు శృంఖలలులనిగాని భావింపలేదు. కాని అందు నైనదెప్పినట్లు చాలాలోపములు గలవు. అది ఒక పరిశీలన, ప్రభుత్వముగ నున్న పరిశీలన. ఇప్పుడది గుడిగొయ్యియై, భావోదేయము గలనజేయుచున్నది. దానిని లోలంభింప మని అన్ని ప్రభుత్వములలో గోరుచున్నాము. అటులే ప్రజలను నిర్మిజేయు నెడల ప్రజల యు సంకల్ప ప్రతిష్ఠా ప్రభుత్వమునకును ప్రజలను ఒత్తిడి తగ్గును. సామ్రాజ్య కాననభ, భారత విభుత్వాభివృద్ధి మార్గమును నూచించెను. రాష్ట్రములకు సభ్యుల పునరిపాలన మిచ్చుట కలని ఉపదేశమిచ్చెను. ద్వంద్వప్రభుత్వములలో యిద్దరు కాన్సలరులు చిన్నవానిలో ఒక్క కాన్సలరు మాత్రము కన్సలరులు.

ఈతూరి యొక్క లభ్యుడు ఈవిషయమును నియోజకులకు బాగుగ తెలుపునెడల వారు తమ ప్రతినిధులను సాధ్యమైనంతవరకు రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యమును సంపాదించ ప్రయత్నించుటకు తప్పక నుత్తరించెదరు. వారు వ్యాపకము తముగ నాలించిన నోకప్రముగానించుచున్నది. 1924 కాననభలో నోకదానిలో ఒక ప్రైవేటు మెంబరు రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యసమర్థుడు దెచ్చి అందులకు ఆభిలషా కిప్పుకెన్ననకు ప్రతిభలు నెన్నకొనకలెనని తీర్మానము పాదింపబడినది గవర్నరు ఆతీర్మానము త్రోసిపుచ్చుట వ్యాపకముగా ఆయన వ్యాపకముల జేయవచ్చునని వారు దెలియుచున్నది. ఇంతియగాక ఆయన ఆతీర్మానమును ప్రవేశపెట్టి యుటకయినను వ్యాపకము ప్రజలకు కావున భర్తలను మేము గానియోజకులీమయ మైయెంతవరకు నెచ్చుకొని రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యము గావలెని యెంతవరకు పూనికతో గోరుచున్నారో అయిన మన ఆసహాయవాది మిత్రులు యితరుల సభలను చెదరగొట్టక యాస తార్కర్యములో సహాయముజేయనెడల మంచియకాము లిక్కును. ఏ గవర్నరులను మార్చుటకు నున్నయెడల కాననభలలోని నియోజకు

సభ్యులు తమంతటాము, సమావేశమై ప్రజలచేత యుత్తమపు నకు విధేయతతో ననుసరింపవచ్చును

కొలదిమానముల క్రింద బొంబాయి మితవాదులు భర్తల మాటాడుచు పరియోజయింపబడ సామ్యుటరికి మిషను నియోగించుటనుగూర్చిన నిబంధన ప్రజాభిప్రాయమును దెల్పియుంటిని. దానిభావ మేమనగా అప్పుడు పార్లమెంటు వికాసమిషను నియోగించ వలసియుండెను యాగావల నోకమిషనును నియోగించుట జేమియు నాటకముండదు

1919 కాననభలో మాంటాగూ గారు ఈవిషయము నిర్ణయించుటలో విఫలించిరి. 10 సంవత్సరములలోపల భారతపరిశీలకు లయోధుముగ భిష్మిజెనునెపార్లమెంటుయొక్క చేతుల కేవిధమున కట్టివేయుటకు వీలులేదు. ఈలోపలనే కమిషను నియోగించవచ్చును. మరయొక ఉపపాదనయైన "హెచ్. ఏ యల్. ఫిమరుగారు ఇట్టి అభిప్రాయమునే యిట్లు వివరించిరి. పది సంవత్సరములలోపల సంస్కరణమునందు మార్పువాదులకు బిల్లుల నాటకమేమియు లేదు. కాని పరిసరప్రభుత్వము లై పరిపాలన తప్పక యుండవలయును. మంచి యభివృద్ధి యోజనాబు నిజమై, భారత మంత్రులు, భారతీయులకు స్పష్టమగు ప్రజామిత్ర కాభలను సమర్థతతో జనిజేయనెడల, పరిసరప్రభుత్వములలోపల మార్పు జేయుట కట్టి అటకము నుండకొను. మాంటాగూ గారు మెచ్చు ఫర్మ ప్రభుత్వము మొదలు జేసిన నూతనలో విమరంత్సరములైన పేద పని మనుషులందు మార్పుజరగవలెనని నిర్ణయించియుండిరి. ఇట్లు మార్పుజరగవలెన కాలుమున తీర్గముజేసి ప్రజలపక్షములకు ధ్యమజేసి ఉపద్రవము వచ్చుతరకును ఉపద్రవం దెచ్చును పరిసరప్రభుత్వము రాజకీయముగ తప్పజేయబడునను. నేను గో కర స్వామి అయ్యరు గారు నైకాటికాకు నెంచురి అందు ఆప్తరు అను పత్రికలో వ్యాసాంతమునచ్చిన సలహా నిచ్చు బొందుపరచెదను. "ప్రస్తుతపరిశీలకుల ప్రభుత్వమువారు చేయవలసినవి, ద్వంద్వ ప్రభుత్వవిధాన మెటులని జేయుచున్నారో, కాననభలో ప్రకటించబడెనో, వానిని విని జేయుట నేమి ఉపాధుము అనుచింపబడునో కనుగొనుటకు, ఒక చిన్న రాజకీయ జేతల యొక్కయు. వ్యాపక జేతలయొక్కయు కమిటీని పంపుటయే" ఇప్పటి కన్నెట్టి ప్రభుత్వము యీవిధి జేయుటకును ఇండియాలోని నియోజకులకు అందులకుగోరి తమవాంఛితమును ఎన్నికపయమున దృఢము దెల్పి నియోజకులముట్టుల జేయవలయును.

విధి ఇదిమాత్రము మనపూర్వ వాంఛితముగా నేదు. మరీ రాజకీయ, రక్షణవిషయములలో దిప్పని తర విషయములలో కేంద్రప్రభుత్వమునందు ప్రజల అధికార ముండవలయును. గతసంవత్సరము మితవాదులభలో గోరబడినను. అతీర్మానము యీసభలో మంల జేయబడునని నేను తలంచెదను బొంబాయి మితవాదులభ అభ్యుత్తర వీరించినపుడు నేనీవాంఛితమును గూర్చి కొంతక దేహభావము దెల్పితిని. అందులకు కారణము లగూడ నూచించితిని. కాని తాత్కాలిక అకసరమును గూర్చి భేదభిప్రాయమును విషయముగావున, నేను ఆ విషయములో నెడవాలుచెప్పినట్లుల గుర్తించెదనని చెప్పియుంటిని నేను పెద్దలు దెల్పిన వ్యాసములో గో కరస్వామి అయ్యరు గారు కేంద్రప్రభుత్వము ప్రజామిత్రముగావలెనని వాదించిరి. వారు బాగుగ గురించిన వాద విధికింద వాక్యములలో లదు. "కేంద్రప్రభుత్వమునకు వివరితముగ నియోజకసభ్యులు గలదు. కాని భాభ్యుత్తర మాత్రమునలేదు ప్రభుత్వమువారు మంచితముగోపాయముల కాపి కాననభ్యులు నిగ్రహముతో నుండి ఉభయమును సంస్కరణములకు విజయముజేయగ నుద్దేశించుచున్నారో గతసంవత్సరము స్వరలో నున్న యెన్నియో సారులు ప్రతిక్షంభములు గల్గియుండెడివి. సామ్రాజ్యకాననభలో ఏ మాత్రము జలముందునో ఉపాంశ సాధ్యము కాకపోవుటచే కానన, పరిపాలన, అధికవిషయములలో ప్రభుత్వమువారు వైశ్యముగ కదైనిధాన ము కలంబించుట సాధ్యముగా నేరదు. మింటో-మార్లేవిధానమందు గొప్పలోపములు పరిగణించి వాభ్యుత్తరకారముల పరిత్యాగముయొప్పుడు కేంద్ర ప్రభుత్వమునందు కాభ్యుత్తరము చేయబడినది. మనపక్షమువారి అభిప్రాయములను కనుగొనుటకు సాధ్యమైనంతవరకు నేను ప్రయత్నించెదను. చాలామంది సాతోపాలు కొంత మెనకాడినను, భిష్మిజెనునెపార్లమెంటునుగూర్చి కావుననే అధికసంఖ్యకుల అభిప్రాయముతో నేకీభవించెదను. రాష్ట్రములు స్వాతంత్ర్యమున వారి కా తీరములకు భాభ్యుత్తరమందినపుడు కేంద్ర ప్రభుత్వము చాలకలము నెంక లడియుండవలదు. అప్పుడు మంత్రులయెడ తమభాభ్యుత్తరము త్వరలో గుర్తించవలసియుండును.

ఇప్పటికే ముఖ్యమగు అభివృద్ధియందోశనమగుచుండ ప్రతికోణము క్రిత సమస్యలు దయించుచుండును. క్షయవిషయములలో నోటుకు పెట్టునని పెట్టుని అనుభేదమును తీసివేయుటకు సామ్రాజ్యకాననభ్యుత్తర ఉపాదించెద రని వారు దెలియుచున్నది. కొకాధికారులలో క్రభ మాంతరములో నోటు చేయని విషయము లమితములాయెను

భారత రాజ్యాంగ మంత్రితే నియమితులైన ఉన్నతుల జీతములు పెద్దనుల గూర్చియు, చీఫ్ కమిషనరులు, జ్యూడిషియల్ కమిషనరుల జీతములు పెద్దనుల గూర్చియు, భారత కాననభలో నోటుకు గాని కన్నుకు గాని రాగూడ దివట ప్రభుత్వమునకును కాననభలకును అకమాంకరము. సామ్రాజ్య నియమితులగు అభ్యుత్తరములను పెద్దనులను ఇంటిముఖ ప్రభుత్వము గారంటిచేయుట సమైక్యము కన్నులు చెల్లించు వానదనండ్రి దబ్బురములు జేసి నెలకు ఒక్కొక్కటికి 500 రూపాయల రకము జీవితము లిచ్చుట చాల యవ్యాపము. ఇంక బాతులకు భాభ్యుత్తరముల ప్రభుత్వముచ్చినపుడు బ్రిటిషు సర్వీసుల రక్షణము జేసి రని మాకు దెలియును. కాని యిప్పుడుకోరుంది, భారతీయభుత్వము సంతృప్తికారముండి, కవర్నరుజేరలు కొన్ని కేసులలో చలాయించలెనని గాదు. ఇట్లే భారత కాననభ మిలిటరీయుమునకు నోటుజేయ నిచ్చుటకు వాద ఆజ్ఞాగలదు. క్షయము పాలనావిధానమై వాధారపడియుండును. భారత కాననభ యిష్టదేవుడే మిలిటరీ క్షయమును గూర్చి స్వయంచుట యకాల్యుత్తరముగ నుండునని కొద్దుము కార్యనిర్వాహకులను సృష్టించుటయే. మితక్షయభధిని వారు తమభాభ్యుత్తర అధికార కాననభగొంది నిలిపి బడ్డెటులు ముగారు. ఇట్టి విధిని ర్మించుచి నవో బడ్డెటులు జూనుండి తొలగించ కలగనిన విషయముల నొక నెక్కర తగాదా యుండదు. కాని యిప్పుడు ప్రకరము నిగ్రాజక కీయగు స్థితి యుండచున్నపుడు అందులకు నిగ్రా యుక్తమగు ని వారి కోపాయ మే సాధనము. భారత కాననభలో నున్నది మానమత్రముగాని జేకరముగాదు. ప్రభుత్వమువారు భారతీయుల అమితసహకారము అయినకొని చాభ్యుత్తరము నెంచి విభలులగుటలో నాభ్యుత్తరములేను.

మన పరిపాలనభధి యంతర్విస్తీర్ణముగ లేదు మంత్రుల భాభ్యుత్తర నిర్మించుటలేదు. జూయిల్ కాభల సంబంధించిన తీర్మాన మోడిపోయినపు డో రాష్ట్రములలోని మంత్రుల రాజకీయము నొకయుండలేదు అట్లుగనుటకు కొరబడియుండలేదు. కాననభల కట్టియధికారులు కలరు. మద్రాసు పంజాబు రాష్ట్రములలో క్షయభాభ్యుత్తర లాభభాభ్యుత్తర ప్రయోజనముల గుర్తించుటలేదు. దక్షిణాపధమునందలి రాష్ట్రమున నీయక్షయములకు చాలకల ముండవచ్చునని లోచుచున్నది. విద్యార్థులకు నుదారభావములను నగు దివాణాబహిర్ కేళిగల్గె. సి. రామలింగారెడ్డిగారు మొదలగువారు స్వర్ధలను నెంకతే అ తొడ్డ దివరుగక యని ప్రారంభించుచున్నాను.

బ్రాహ్మణులను వోటునిచ్చుచు, బ్రాహ్మణుని నమ్మకము అయిన బ్రాహ్మణులయొక బాంధవ సంకము తీరిపోయింది. రక్షణవిషయముల స్పష్టముగా నెక్కడలేదు. దేమాట్టిక విజయముల నాయుటగాని సంఘర్షణముగాని లేకపోవుట యాభ్యుత్తరము మట్టి యొక్క క్షయముల లాము లేదని కా, వివిధ రాజకీయభిప్రాయముల క్షయకీరింపగల పక్షములందు ఒకసరియని రక్షణము గురించినను. విజయము వారాభ్యుత్తరము చెందిట్లుగ వెంటనే ప్రకటించకపోయినో మంత్రులు తమపక్షము వారాభ్యుత్తరములలో తేలియక అధికర సభ్యుల అభ్యుత్తరము నుపేక్షించుచు ప్రజాపక్షము లెపింప మగుట యు తలసెందుచున్నది. గో నాచాగారు నియోజకులములకు ప్రభోధము కావించించి చెప్పిరి. కాని యిట్టి జేమియు జరుగుటలేదు. ప్రజావాక్కులకు గూర్చి ప్రత్యేకముగ మనవ్యాసములొంగ విలలెపోయెను సమావేశముల అనంతము కాననభ్యుత్తర నియోజకసభ్యులకు సభ్యుత్తరము నెంక పరిచితము. అది ప్రస్తుతము వారి కన్నుక కన్నుక నియోజకులు విద్యాగంధము లేనవారకుచే జేయబడి భాభ్యుత్తర లుగ సాధారణోపవ్యాసకులలో డింకనిదికొ నోట్టని కుతుండ కాపాడవలెను. మన కాననభ్యుత్తర వివాదపు క్రియమునైన నొర్యనివో అక కరక కులులేదు.

మనపక్షముయొక్క సభ్యులము

మనపక్షముగ గూర్చి చేయవలె ప్రజలకు గూర్చుటకు ప్రభుత్వ తీర మొకదాను. అతిమనుషులను అధికారము వారిలోచేరి వారికి సాహాయ్యముయొక్క మునుల నిందించుచున్నార. వారికొక్కటి జనాబు. వారు ప్రభుత్వముల కల క్రిందు చేయబడును, సంస్కరణములను భిష్మముగానించుటకును జాతిభిష్మమును అరాచకమును వెంపొందించుటకును ప్రయత్నించునంతకలము వారిలో మనకు భాభ్యుత్తరముల యసంభవము. మతిము తీర్గితవార మొంద చి ధైర్యభిష్మములతో కృషిభిష్మ తియకు సాయముమొందుక లేదని ప్రభుత్వము వారు మనల నిందించుచున్నాను. మనము తీర్గితవారము చేయుటకును ప్రజల యాధారమునకును జండుచున్నాము. కొంతకరకు నిజమే. క్షయముగూర్చు భారత సంస్కరణముల సభ్యుభిష్మనిందించుట మనపనిగాని ప్రభుత్వమువారి కోర్కెకాటగాదు. ఇండియా మంత్రుల అభ్యుత్తరము దెల్పినయోము చేయచున్నపుడు మనము అత చర్యలు భుజించుకొన్నాము. ఎంతయో ప్రచారము గానించలేదు. మనవాడు అభ్యుత్తరము లంగీకరించుటలో అప్పులేదు కాని వారు మనవాడుములకును ప్రజాభిష్మమునకును భిగరముగ ప్రకరించుపుడు వా

ప్రత్యేక విలేజ్ వివరణము

సర్దారు నిధానునింకు గారు గూడ నీ తీర్మానమును బల
పరచి.

శివప్రసాదగుప్తగారు

శివప్రసాద గుప్తగారు వేదికపై నిలచిన వెంటనే ఆచట నున్న కేసులపాపాగారి పట్టుమునకు విడుదలయ్యెను. కేసులు పాపాగారియందు స్వాతంత్ర్యశక్తి మూర్తీ భవించినది ఆశక్తి ప్రాప్తికము సందర్భము వ్యాపించును. పాపాగారిని గుర్తించుట కష్టమైన బాధగించినను కలిగించును. స్వాతంత్ర్యసంపాదనమునకే కాంగ్రెసుమహాసభ దీక్షబూనియెను. ముందుదరమును స్వరాజ్యస్వాతంత్ర్య మహాలక్ష్మిని ఆమె పవిత్రతలమున వారాధించు భక్తులను. ఏదేమైనా గాని యింకొక దేశముపై భారతమునాంపగూడదు. బ్రిటిషువారులే చేయింపగల నుండి వెదలిపోయిన వాకర్త్యధికమగు సంతకము కలుగును. ఆకాశముననే పరామనాథు జర్మనీదేశమునను టర్క్కివారి ఆరేటియాదేశమున కరిపాలించుటకునే నంకితము గాన అప్పు మతమాలవారి అధికార మనుటకు యిటు ఆస్యదేశమువారి అధికారమని యుండవలె ననునకలెను నే నుపపాదించుచున్నాను. అన్యదేశీయులు మహమ్మదీయులైనను గూడ వారికింకొక మహమ్మదీయదేశముపై నైన భారతముండ గూడదు. ఆరేటియాదేశమును ఆరెబ్బులే పరిపాలింపవలెనని గుప్తగారు నుడిపిరి.

బాబూ భగవాన్దాసుగారి సవరణ నకుగడించిరి.

హతీం అబ్దుల్లాఖానుగారు

జబ్బరతులు ఆరెబ్బులే అన్యదేశము వారికెట్టి అధికారము నుండగూడదని మహమ్మదీయులతగ్రంథములు విధించెను గాన దానిని కాపాడుటకు పూనికొనిన వారధికశక్తి సంఘములు గా నుండవలెను. అన్ని దేశములకును స్వాతంత్ర్య ముండవలెనని నేనుగూడ నుగించెదను గాని జబ్బరతులు ఆరెబ్బులే ఆరేటియావారి కధికార మిచ్చినచో పాశ్చాత్యులదాక్షిణ్యంబు దానిని వారు కాపాడవలెను. పాశ్చాత్యులయందే నాకలు తరుచు గ నచటికి వచ్చుచుండును. కాన దానిని మరల సన్యమతముల వారిలో ప్రయోగమునకు పక పరుచు కొందురు. టర్క్కి సామ్రాజ్యం తగ్గక స్వతంత్ర్యమును ఆరేటి యావారికిగలెనుకా లేక సప్తాస్వాతంత్ర్యమును కొరుదురా అను విషయములను టర్క్కి ఆరేటియాదేశములవారే పరిష్కరించుకొనవలెనని హతీంజీ నుడిపెను.

ఆరేటియావారు ఖాలిఫాను విధేయతను చూపవలె నను విషయము ఖాలిఫానుకును స్వతంత్ర్యము గుగుచున్నదని గవోజినదేతి గారు నుడిపిరి.

పిమ్మట వండిరి మోతీలాలు నైఋత్యగారు వేదికపైకి వచ్చి గుప్తగారు నకుఃకవై నోట్లు నియ్యగోరిరి.

సవరణ కనుకూలముగా కొందరు చేరులేత్తిరి గాని మౌచ్చుమండి (కతికూలరైరి గాన సవరణ వెళ్లెను. మహాసభ మరల 21 వ తేదీ మధ్యాహ్నము బుట్టించుట జరుగును.

విషయ నిర్ధారణసభ

21 వ తేదీ సాయంత్రము విషయసంఘసభ నాలుగు గంటలపేపు జరిగింది కానసభలకు వెల్లుటనుగూర్చి చర్చింప బడెను. తీర్మానమును పండిత మోతీలాలు సామ్రాజ్య గుర్తించిరి. జె. కె. మెహతా గారు కొద్దిపాటును చేసిరి. సి. రాజగోపాలాచారి తీర్మానము చేసిరి. ప్రస్తుతనిర్ధారణసభమునే కొనసాగింపవలెను. కాంగ్రెసు సభ్యులు ఎవరను కానసభలకు అభ్యర్థులుగా నిలవ గాడను ఆరేటియావారివారిగా రిగిరి. చాలమంది నకుఃక మహాసభ. కానసభలకు వెళ్లగోరువారు వెళ్లకయ్యెనని విమర్శవారు తీర్మానింప దగు నను సవరణను ముఖ్యవాదానుగా రుపపాదించిరి. అభ్యర్థులుగా నిలవ వచ్చుగాని కానసభలకు వెళ్లగూడదని ఎన్. శ్రీనివాసశ్యాం గ యపపాదించిరి. ఓర్ నెలలకును యాతీర్మానమును నిశ్చయింపవలెను. అప్పుడు అవసర మహాసభను జరుపవలెనని ఎన్. నె. సాన్యులుగా రుపపాదించిరి.

కానసభలకు వెళ్లవలెను. ఈ విషయమును యిప్పుడే లెనని పండిత మధమోహన మాలవ్యాగా చర్చింప రు ప పాండుచు; శివప్రసాద గుప్తగారు నుపవాదము గావించిరి. ఖాలిఫాను విషయ సంఘమువారు 27వ తేదీ రాత్రి కానసభలకువచ్చుమున కేదో ముఃటి నిర్ధారణ చేసెనకురు. వారు కానసభలకు వెళ్లగూడదని తీర్మానించుచో కాంగ్రెసువిషయ సంఘము వారికి చర్చింప దగరముండదని ఖాలిఫానుసంఘ ఫలితము లేకుండునను దీనిని గూర్చి చర్చింపకుటకు కాంగ్రెసు విషయసంఘము వారు వ్యయించిరి.

ఫలిత మెట్లు లేలును?

ఇప్పుడు గయలో స్థితి స్థిరమగుచున్నది. ఈవారమున లిక్త మెట్లు లేలునదియు నూచనగా లేలుపుట కిప్పుడవకాక గుర్తుచున్నది.

కానసభలు

కానసభలకు వెల్లుటనుగూర్చి మహమ్మదీయులలో ధిక సంఖ్యకలు (కతికూలముగా నుండుటచే ఆనమస్య యిప్పు నిలు ప బ డి యు న్నది. ఈ లే మా మహాసభ వారు చూపిన జత్రతినే ఆనసరించి ఖాలిఫాను మహాసభ

వారు గూడ అనగా వచ్చినవారిలో శ్రీ శంకునాథ కానసభ లకు వెళ్లగూడదనియే తీర్మానించుచో వారిమహాసభను గూర్చి కాంగ్రెసుసభలో చర్చింప గూడదని కాంగ్రెసు కట్టుబాటు నియమముల ననుసరించి అభ్యర్థులు డు త్రు ద వి య్యవలసి యుండును. హిందువులలో గాని మహమ్మదీ యులలో గాని వచ్చిన (కతికూలములో శ్రీ శంకు వారొకతీర్మాన మునకు (కతికూలముగా నున్నచో దానినిగూర్చి చర్చింపగూడదని కాంగ్రెసుకట్టుబాటు నిబంధనలందు విధించబడినది. ఒకవేళ మహాసభలో నట్టితీర్మానము నుపపాదించినను అది వెళ్లదు. ఎటు లైనను కానసభలకు వెళ్లగూడదని ఈ లేమామహాసభవారు తీర్మానించుటచే అనుకూలరక త్యామామునకు నిరోధముకలిగినది. వారిపుడు వెనుకటికలే తీర్మానముగా టర్క్కి (ప్రయత్నించుట లేదు. గత నాలుగుదినములలోను టర్క్కిప్రయత్నము చాలితీవ్ర ముగా జరిగినది. ఈరీతిగా ఈ లేమామహాసభమున నివసమనునస్వతంత్రతలని తలంపుక తొలగిపోవు నూచన లగుపడినందులకు పలు పురు శంకించుచున్నారు. ఈ తీర్మానములను గూర్చి అనుకూలమునో (కతికూలమునో మహాసభవారు తీర్మానించు నెడల కలుగగల మనస్తాపము లిప్పుడు కలుగుతుండే పోవును. ఎవరు రాజీనామాలు నిడు సవరణముగూడ కలుగదు. కాంగ్రెసు విధానమున మార్పుయెను కలుగదు.

స్వరాజ్యమున నేమి?

హిందు మహమ్మదీయమైత్రిని బలపరుచుటకు నాలుగు దృఢసంకల్పముతో నున్నారు. దాను, అస్సానీ, రహమానుగార్ల ఆధ్యక్షతతో పస్యా సములను బట్టి స్వరాజ్యమునకే నేమాయిత్రే నిర్ధారణ చేయవలసిన ప్రశ్నపడి నది. దీని నొక విధముగా దానుగారిదివరకే నూచించిరి. స్థానిక సంఘములను బలపరచి వానికన్నిటికిని తగ్గరానుకూల సంబంధమును నెలకొల్పి పనిచేయుటయే స్వరాజ్యమని దానుగారు నుడిపిరి. దానినిగూర్చి కాంగ్రెసు విషయసంఘసభవారు త్వరలో చర్చింపవలసియున్నది. ఒకరూపమున వారు నిర్ణయించి నివరణలు చేర్చుచుటకు పక సంఘము చేర్చుచు ప కలసియున్నది ఇది జరిగి ఉపసంఘమువారు నిశ్చే కను ప్రకటింపినచో వాతీయవాదుల స్వరాజ్య మిట్టిదని దేశీ యులకప్పుడు స్పష్టము కాకలదు.

హిందూ మహమ్మదీయమైత్రి

హిందూ మహమ్మదీయమైత్రి గాఢముగా నెలకొనలేదని మూల్యాంకనము మున్నగువానివలననే 1922 వ తేదీరమున పుట్టినది. ఈ రెండు సంఘములకు గల వివాదకారణములను తొలగించుట చాలమి ఖ్యానియమైయున్నది. అందుల కొకఉప సంఘము నియమింపవలసియున్నది. కాంగ్రెసు, హిందూ, ఖాలిఫాను, ఈ లేమామహాసభ (కతికూలము కలసి ఉపసంఘముగ చేర్చవలెను. మహమ్మదీయులు గోపధలను చూసెదరు హిం దువులు మహమ్మదీయ వాద్యములను వాయిచుట మానెదరు. ఇదివరకు లక్నోలో హిందూమహమ్మదీయసంఘములకు మాత్రమే మైత్రి నిర్ణయించబడినది. ఇప్పుడు సిక్కులు కైస్తవులు మున్నగు నితర మతములవారిని గూడ కలిపి ఒకసమ్మేళనము చేర్చుచు టకరరమని తలంచుచున్నాడు. దీనిని గూర్చి డాక్టరు అస్సానీగారు బాగుగా వివరించిరి. పరదేశీయులు భారతదేశము పై యాధిక్యము నకు వచ్చిన అన్ని మతముల వారును కలసి వారి నెడించు నట్టి యుడంబడిక జరుగ గలెనని. ఇక మీరట భరతఖండమునకు హిందువులు గాని మహమ్మదీయులుగాని సిక్కులుగాని ఏదోయొక మతము వారుమాత్రమే పరిపాలకులుగా నుండగూడదు. అన్నిమతముల వారు నైకమత్యముతో పరిపాలనమును జరుపవలెను. భారతదేశీ యులనేగాక ఆసియాఖండదేశములవారి న దరిగిగూడ నీసమ్మేళనమున చేర్చవలెనను క్రొత్తభావము కలిగింది

అభ్యర్థకోపన్యాసము

మృతికాభిప్రాయములు

ఇంగ్లెండ్, డెంట్, ఇండియాకొ డెయిలీటెలిగ్రాఫ్, ట్రిబ్యూన్, బండెయిలీ, ప్రతాప్, అమృతబహారు మృతికలు దేశీయంధు దానుగారి యభిప్రాయముల సంగీరించుచు నుపవాదమును మొచ్చుకొనినది.

సర్వెంటు ననుమతి హిందుసాన్ నాథక్ మొదలగు సహాయవాద మృతికలు దానుగారు స్వరాజ్యవిధానమును గూర్చి గావించిన చర్చ యాప్రస్తుత మనియు, కాన్సిలులలో ప్రవేశించుట మంచిదని బోధించుట యవసరమని మనియు విమర్శించినది.

ఇంగ్లీష్ మన్, ఇండియాకొ డెయిలీన్యాస్ మొదలగు ఇంగ్లొ హైండ్ (కతికూలము దానుగారి స్వరాజ్యవిధానమును, కానసభా నాకోదేశమును ఖండించి విమర్శించెను. రిడర్ అను మిత వాదమృతిక దానుగారి యుపవాదన మహామోహద్వయాపజయ మును నూచించుచున్నదనియు క్రొత్తసంవేద మేమియు నొసంగ నికారణమున ఫలరహిత మగుననియు విమర్శించినది.

జిఖిలభారతీయ కైస్తవమహాసభ

లక్నోలో 27 వ తేదీన జరుగుట

అహ్మదాబాదు నుండియును, అభ్యర్థులును హాధీ మహామృతిక యాద్యములను ప్రకటించుట

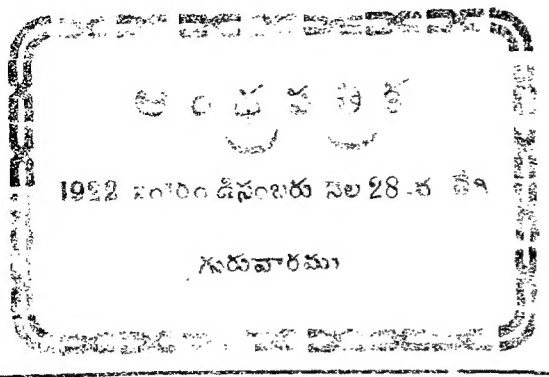
అభ్యర్థులు ప్రత్యేకసంఘప్రాతినిధ్యమును నిరసించుట

భారతీయకైస్తవలో నెల్ల గాంధీ మహామృత్యుత్తముడని అభ్యర్థులు ప్రకటించుట

అఖిలభారతీయ కైస్తవ మహాసభ లక్నో నగరమున 27 వ తేదీ యుదయమున డాక్టర్ యస్. జె. డత్తాగారి యధ్యక్షతను జరిగెను. అహ్మదాబాదు నుండియు లకు వెళ్లెను. జే. ఆర్. చిదంబర్ గారు అహ్మదాబాదునుండి కన్పించిరి. కన్పించుట గాంధీజీని ఎన్నిటికిని ప్రాకమో కనిగూర్చి పాప నిరోధము, జ్ఞాన సమ్మేళనము నాకోరము. శ్రీ శ్రీ మొదలగు విషయములలో గాంధీగారితో నేకీ భవించు మని యు. కైస్తవ లెల్ల గు ను త ము త ము లో ని గొప్పనిలుపుటకై కృషిసల్పుచు దేశభక్త్యుదయమునకు బోధించి యుండుటకై యానాగ్రహమునకు పాత్రులు గాడవలెననియు ప్రస్తుత మున్న యుద్ధాసితభావము పిడి పట్టుకలతో సమ్మేళనముతో దేశమునందలి (కైస్తవసంఘముల నెల్ల పునఃజీవిత జేసి యొక్కొక్క భుముల గాంచి కనిచే యదగు విషయ కా ర్య ద ర్శన తా ము గా ని ప్రచారకుల ద్వారాగాని ప్రచారము గావించదగినవియు. భవసంప్రదిండుటకై విద్యార్థులకు కర్మతో ముఖముగు విద్య లభింపజేయదగినవియు మున్న దేశసేవకై కర్మత్తమధ్యస్థులైనను భావము కైస్తవమునకులలో వ్యాపింపజేయవలెననియు నుపన్యసించిరి.

అభ్యర్థులను డత్తాగారు పూర్వపు భారతీయ కైస్తవ సభలలో రాజకీయతీర్మానములకన్న వేరమియునందెదని గాన నియు యుద్ధాసితము వారి నిరీక్షణము వికాల మయ్యెను. సంస్కరణములలో భారతీయకైస్తవము ముఖ్యముగా రెండు గనిశ్యయించుకొనుచు. దీనియందు, సత్వరమున జరిగిన మహా ద్యమములన కైస్తవ సంఘావేశములతో కూడ మార్పులు జేయించె ననియు ఒక విధమున జూచిన ప్రస్తుత భారతీయ కైస్తవ లలో నెల్ల గాంధీ మహామృత్యుత్తము డనియు, ఆయనయహింసాసాధారితము కైస్తవమునకును సంబంధించినదే యనియు, బంగార యురుకుల యెర్రా. కొద్దయచునకై మార్పుచే చెసనియు, ఎల్లరును మహామృతిక విడువల గావించుటకు కృషి సల్పదగు ననియు, భారతీయకైస్తవలో మాడ కొందరు నిష్పాధింపబడుటచేత వారికిగూడ సహాయోద్యమమున కొంత పాలు కృషి చేయు సవరణమున్నదనియు, వారియధ్య భారతదేశకాజీయవిషయములలో నేవత్తేకకలతోడను జేక సత్వమునకును నిలవ బడి దేశభక్త్యుదయార్థమై కృషిసల్పుచుననియు పలికిరి. వివరములగుర్చి ముచ్చటించు (1) ఈసభ్య జెండ్లలోజరిగిన యల్లరులవలన జెయిలు సంస్కరణ మధ్యకరమని తోచుటచే ట్టి పనికి పూనుకొనవలెననియు, 2. దేశమందలి కర్షకులకు ప్రకృతి జేడిన పానములలో పెమ్మపెరుచున్న కమత్తుత్తిని నాకోరముజేయు యత్నింపవలెననియు, 3. టెంపరెస్స, ఎమ్మిగెవెక్, నిప్పుధపు తూలి మొదలగు విషయములలో గూడ భారతీయ కైస్తవము పనిచేయవచ్చుననియు పలికిరి. ప్రత్యేకసంఘ ప్రాతినిధ్యము వాత్సేక్యమునకు అభ్యర్థికి భంగకరమని నిశ్చించి గాంధీమహామృతిక పార్టీలోకాన్పించున టెంపరెస్సు, నిమ్మ, జాతుధ్వజము, అప్పుకృత నిలగణము మొదలగునవి యాచరణీయములే యనియు, స్వరాజ్యమున జడ మహార్థజక మనియు, ఒకబాటిని ఒకసంఘమునకును రుచించు స్వరాజ్యము మరియొకబాటిని సంఘమునకును రుచించ దనియు, స్వగూతుల సత్వములను రక్షించుట స్వరాజ్యవిధానమును వాయవలు దేశీయులకు నివేదించ దగినవియు పలికిరి. కమిషన్ డాక్టర్ కరంధము కైస్తవమునని మరలనుసంధించుటకు బంధించెదనియు యువ ముక్క జాతుధ్వము కట్టి జనిపించుట, తురుష్కులు అబ్దుసంఖ్యాములకు కైస్తవముల సహాకారతో చూడదగుననియు మువ్వనిగిరి. ఇట్లు విచ్చవిన గౌ. చింతా మణిగారు సభ్యులలోకైస్తవ ముచ్చవించుచు చిరంజీవ డత్తాగార్లతో నేకీ భవించుచు ప్రత్యేకసంఘ ప్రాతినిధ్యమునకు సల్ప సంఖ్యాములకై కృషిచుననియు, అధికసంఖ్యాముల యాదరము కల్గి పోవుననియు పలికిరి.

సభవారు నాటియుదయమువరకు నిలిపివేయబడినది.



సర్ మనకి దాదాభాయిగారి

ప్రతిపత్తి

నేటికొన్నింటి సభ్యులగు సర్ మనకి దాదాభాయిగారు, కొంతకాలమునుండియు అధికారుల కన్నను జాతీయోద్యమము నెడ నెక్కుడు ఆక్రోశము గనబడచుచున్నారు. వీరికి గొన్నిరుపదవి యొసగబడనని వదంతులు చెలరేగును గాని, అవి కలసిరాలేదు. నాగపురమునం దారంభమయిన మితవాదసభకు, దాదాభాయిగారు ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులుగనుండి, వీరి యుపన్యాసము చాలవరకు సహాయ నిరాకరణోద్యమమును కట్టుటతో నిండిపోయెను. హిందూదేశమునం దెక్కడను శాంతి నెలకొని యుండలేదు. అందుచే మితవాదపక్షము వారు నిరాకరణోద్యమమును రూపుమాపుటకు సమకట్టవలయునని, దాదాభాయిగారు బోధించుచున్నారు. నిరాకరణోద్యమము రూపుమాసిన, అశాంతి దోలగును గాబోలు. నిరాకరణోద్యమము అశాంతికి ఫలముగాని, దానికి కారణముగాదని దాదాభాయిగారికి నుగ్రహించుకొని, స్టేటుకొన్నింటి సభలోగూర్చుని, మెరుగినిపిని పరికింపజాలని దాదాభాయిగారికి, జాతీయాభిలాషలు గోచరించుట దుస్సంభవము. పంజాబు, కిలా షాత్, స్వరాజ్య సమస్యలు, అశాంతికి మూలకారణములని ఎల్లరకును దెలిసినవిషయమే. దీనిని దొలగించుటకు మార్గము, నిరాకరణోద్యమమును హతముజేసిన లాభముండనా? ఇంతవర కీప్రయత్నము జరిగియుండలేదా? అధికారవర్గమువారు తమ శక్తిని తమ వినియోగించి విఫలమయిరి. ఆమార్గమును వారికి ను విడువలేదు. దాదాభాయిగారి హెచ్చరికవలన, నిర్బంధవిధానము ప్రయోజనకారియగునా? అందుకుమార్గము నిర్బంధవిధానమును సాగించిన కొలదియు, అశాంతియు ప్రజ్వలిల్లుచుండుననుట అనుభవైక వేద్యము. దాదాభాయిగారి కింకను ఈసంగతి దెలియలేదు గాబోలు. వీరు గవర్నరు ఇచ్చిన నలంకరించినచో, నిజసందర్భములు తెలిసి వచ్చెడివి. మితవాదులు లా, ఆర్డుల పునరుద్ధరణమునకు పట్టుదలతో బూనుకొననందులకు, దాదాభాయిగారు వారిని నిరసించుచున్నారు. వీరు అధికారులకు తోడ్పడుటవలన, నిర్బంధ ప్రయోగమునకు శాధ్యత వహింపవలసియేయుచున్నారు. ఇంతటితో దాదాభాయిగారు తృప్తిజెందలేదు గాబోలు. ఇంకను ఎక్కుడు సంచలన మవసరమని దాదాభాయిగారి తలంపు. దాదాభాయిగారి హితమును, మితవాదు లనుసరింతురా? మితవాదులు పిరికివారని, అధికారులు హేళన జేయుచుండురు. సభాధ్యక్షులగు శ్రీనివాసశాస్త్రిగారి యారోపణకు ప్రత్యుత్తర మొసగిరి. మితవాదుల కి కళంకమును దాదాభాయిగారు పూర్తిగా తొలగించనెంచిరి. వీరి సద్భావము నెంతని కొని యాడగలము!

లా, ఆర్డులమొక్క నిజార్థమును, చిత్తరంజనదాసుగారు గయలో స్పష్టపరచిరి. లా, ఆర్డులు, నిరంకుశపరిపాలనమున కెటుల చేయూత

యొసగుచున్నవో, వివరించిరి. జన్మస్వాతంత్ర్యనిరోధమునకు, లా, ఆర్డులు పర్యాయపదములుగ బయటించివి. దాదాభాయిగారును, లా ఆర్డుల నట్టి వృత్తితోనే జూచుచున్నారు. ప్రభుత్వచర్యలను బలపరుచుటతో, మితవాదులొత్పాకును పిరికిపందలవలె ప్రవర్తించిరిని, దాదాభాయిగారు దూషించిరి. మితవాదుల స్థితిజూచిన జాలియగును. ప్రజలతో మితవాదులు కలసిమెలసి తిరుగురు. వారి యెడ ప్రజలకు విశ్వాసము లేదు. అధికారులు వారిని తమ యోగ్యతలకుమాత్ర ముపయోగించుకొని, సమయముదొరకినపుడెల్లను అశాంతిచేయుచుండురు. ఈ రీతిని వారు ఉభయభ్రష్టులగుచున్నారు. ఇంతటితో జాలక, మితవాదులతోజేరిన దాదాభాయిబోలువారు గొందరు తమ పక్షమువారు తగిన రాజభక్తిని కనుబడువలేదని, నిందించుచుండురు. ఎటుబోయినను, మితవాదులకు సౌఖ్యము గనుపించుట లేదు. మితవాదుల రాజభక్తి, దాదాభాయిగారి కొలతబద్ధకే మాత్రము సరిపోవలేదు. ఇంకను ఎక్కుడు యోగ్యముగ ప్రవర్తించి, బుద్ధిమంతులు గండని దాదాభాయిగారు వీరికి హిత వదేశము జేయుచున్నారు. మితవాదులంతవరకు లేవదగినయెత్తుకు లేవలేదట. అధికారులచర్యలతో వీరు ఎటులో సరిపెట్టుకొనిరి. లేనియెడల, వానియెడ కోపముగనుజుటచిరి. అంతియగాని నిరాకరణావలంబుని దుష్కార్యములకట్ట జూపదగినంతరోషమును మితవాదులు జూపియుండలేదట. దాదాభాయిగారి హితము నాచరించుచో, మితవాదపక్షము నిలిచియుండవలసిన యవసరము లేదు. ప్రజలపక్షము ప్రభుత్వపక్షమును కక్షలు రెండే మిగిలియుండును. మితవాదులు ప్రభుత్వపక్షమున కలసిపోవుదురు. ఇటుల జరుగుట, ఎల్లరకును మేలే. ప్రజలు తమకు మిత్రులవరో శత్రువులవరో కనుగొనగల్గుదురు. శ్రీశంకుస్వర్గమునందవలె ప్రేలాడెడిపక్ష మొకటియుండబోదు. మితవాదుల కష్టములును అంతటితో తీరిపోవును. పంజాబు, కిలా షాత్, సమస్యల గూర్చి ఆందోళనము జరుగగూడదని, దాదాభాయిగారి యుద్దేశము. శాసనోల్లంఘనమనిన, వీరికి భయము గలుగుచున్నది. శాసనసభలలోజేరి, నిరాకరణ పక్షమువారు వానిని ధ్వంసము జేయ నెంచుచో, బ్రిటిషువారు సంపూర్ణ నిరంకుశత్వము వహించి పరిపాలింపవలయును గాని వెనుదీయ గూడదని, దాదాభాయిగారు సలహానిచ్చుచున్నారు. ఇంతవరకును అమలులోనున్న నిరంకుశపరిపాలనముతో దాదాభాయిగారికి తృప్తి గలుగలేదా యేమి? నిరంకుశత్వపు దుచిని ప్రజలిదివరకే చవిజూచిరి. నిరంకుశత్వ మింకను మిన్ను ముట్టుచో, ప్రజలకు నష్టము వాటిల్లబోదు. స్వరాజ్య సంపాదనోత్సాహము వీరిలో నింకను విస్తరించును. దాదాభాయిగారి అమూల్యమగు సలహాలను, మితవాదసభ వారెంతవరకంగీకరింతురో చూడవలయును. వీని సంగీకరించుచో, మితవాదపక్షము నాగపురమునందే యంతరించు ననుటకు సందియములేదు. స్వరాజ్య సందేశమును ఆ దాదాభాయి (నారోజీ) గారు వెదజల్లిరి. స్వాతంత్ర్య నిర్మూలనమును ఈ దాదాభాయి (మనకి) గారు బోధించుట, ఎంత దురదృష్టము? భారతపితామహుని కీర్తికెట్టి కళంకము దెబడెనో యూహించుడు!

శాసనసభలు : హార్ని మెనుగారి సందేశము
భారతవర్షమును మాతృభూమివలె ప్రేమించి, ఆమెకొరకై పాతకముల కోర్పును ఆంగ్లదేశమున నిర్బంధప్రవాసము ననుభవించుచున్న హార్ని మెనుగారు, భారతీయుల కి తిరుణున చక్కని

హిత మొసగుచున్నారు. సహాయనిరాకరణ కార్యక్రమపటిష్ఠతగూర్చి, హార్ని మెనుగారికి సందియ మే మాత్రము గలగా లేదు. నిరాకరణోద్యమమునందు, సగము అమిత్రులకును సగము ఇమిత్రులకును మొగ్గుపూవుటకు వీలు లేదనియు రాజీకవశము లేదనియు వీరి యుద్దేశము. ప్రభుత్వముతో పోరాడుటకు శాసనసభల నెప్పుడుపయోగించెదరో, అప్పుడే సహాయ నిరాకరణమునకు భంగము కలుగునని, వీరు స్పష్టపరుచుచున్నారు. ఇందువలన విదేశాధికారమును మరల సంగీకరించినటుల యగుచున్నది. శాసనసభలకు బోయి సంస్కరణముల నుపయోగించుటగాని, ప్రతిష్టాభవలయ సలుపుటగాని వ్యర్థ ప్రయత్నమని వీరు స్పష్టపరచిరి. ఐరొండు స్థితితో బోల్చిచూపుచు, పార్లమెంటుసభ ఆశను వదిలి, స్వతంత్ర నిర్మాణమునకు ఐరొండుదేశము పూనుకొననపుడే, సత్వరాభివృద్ధి జెందగలిగెనని, హార్ని మెనుగారు చెలిపిన సంగతిని గమనించుట ముఖ్యము. ప్రపంచములో సేదేశమునందును సహాయ నిరాకరణపద్ధతి అవజయము గాంచియుండలేదనియు, స్వరాజ్యసిద్ధి కిదితప్ప వేరుమార్గములేదనియు, హార్ని మెనుగారు సుస్పష్టపరచిరి. నిరాకరణ కార్యక్రమమును మార్చుచులన యవసరము హార్ని మెనుగారికి గనుపింపలేదు. శాసనోల్లంఘనమునకు దేశము సంసిద్ధ పడవలయునని హార్ని మెనుగారు హెచ్చరించుచున్నారు. శాసనోల్లంఘన విచారణ సంఘమువారు, దేశార్హతనుగూర్చి విచారించియుండుటకు బదులు, ప్రజలలో నీవిషయమై ప్రబోధము గలిగించి వారిని సిద్ధపరచియున్నచో, ఎక్కుడు లాభము కలిగెడిదని, హార్ని మెనుగారు చెలిపిన విషయముతో ప్రజ్ఞ తేకిభవింపకబోరు. గాంధీ మహాత్ముడు స్వరాజ్యశ్రవణమున తపముజేయుచు, అనుదినము రాటమిద్రవ్యము ప్రబోధము గలిగించుచుండ, అతని యుద్యమమునకు కళంకము దేవలదని హార్ని మెనుగారు భారతీయుల నుద్బోధించుచున్నారు. హార్ని మెనుగారి సందేశమును భారతీయులు సఫలపరచెదరు గాక!

అఖిలభారత క్రైస్తవ సమావేశము:
గాంధీమహాత్ముడు
ఈ సమావేశము లక్ష్యణ పురమునందు నిన్నటిదినము ప్రారంభమయ్యెను. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు రివరెండు చితంబరుగారి ప్రసంగమును గమనింపవచ్చును. సహాయ నిరాకరణోద్యమము చనిపోలేదనియు, సులభముగ చనిపోజాలదనియు, గాంధీమహాత్ముని కార్యక్రమోద్దేశములతో తామే కథవించితిమనియు, ప్రస్తుతాం దోళనమునందు క్రైస్తవులు పాల్గొనుట ధర్మమనియు, వీరు నడిపిరి. సభాధ్యక్షుల వహించిన, యస్ కే. దత్తాగారు, "భారతీయ క్రైస్తవలో గాంధీ అత్యుత్తము లని" వాక్రుచ్చిరి. మహాత్ముని ప్రతిభావిశేషమున కింతకన్నను వేరు నిదర్శన మేమి గావలయును? మహాత్ముని అహింసాసిద్ధాంతము, మగదేశ అరాజకోద్యమమును పూర్తిగా దొలగించెనని దత్తాగారు బలుకుచున్నారు. గాంధీ మహాత్ముని నిర్బంధమునుండి త్వరలో విడుదల జేయుట దేశధర్మమని, దత్తాగారు చెలిపిన వాక్యముల నెల్లరును గుర్తించుట యావశ్యకము. హిందూ, మహమ్మదీయ, క్రైస్తవ సంఘములు మహాత్మునియుద్యమముగూర్చి ఏకాభిప్రాయము దెలుపుటబట్టి, దేశమంతయు ఏకనినాదముతో మూర్ఖమోగుచున్న దనుటకు సందియము లేదు. దేశము స్వాతంత్ర్య భావభరితమై యున్నదనుటకీ నిదర్శన మొక్కటి జాలదా? దేశమునం దికమిద జాతీయభావమును భగ్న పరుచుట

పాశ్చాత్యయువతీయభి పాయము

జేష్ఠపూర్ణము లేక శేష్ఠపూర్ణమునకు ముగిసి
జరించుచునులేకనే ఈ వాటిని సమయమున సాధింప లభును.
ఈ సమయమున ఆధ్యాత్మిక వివాహాత్ దయించును కాని ఇత
స్థయు మామూలుయొద్దను నో తుండ్లించునో. (తనవచనమునో)
1/3 కుతు ఇవసంబద్ధము అదికాదు అదికాదునువలె బౌద్ధవ్య
మును అనుచుందురు ఇది మోక్షమునకును సాధించుచునునుండి
విడుదల విడుదలకు తోడ్పడెను. అప్పుడు బుద్ధులు.
భారతదేశమునకును అప్పుడు బుద్ధులు బ్రతే ఈ సమయ
మును కనక్రొత్తవ్యవస్థను కనుగొనుచును అప్పుడు అప్పుడు
అలవి గూడ అలవికాదును అప్పుడు అప్పుడు భారతదేశము
సామ్రాజ్యమును గనుగొనుచును అప్పుడు అప్పుడు అప్పుడు అప్పుడు

ఒక అంధశాస్త్రీబాలిక బొంబాయినుండి నకుటుంబముగ వచ్చి, తన అంధత్వమును తొలగించినయెడల కాథలిక్కులలో కల సేవనని మొదలై, కొ సేనట, అంతట జూత్తువచ్చెను. చూపు వచ్చెను గదా కాథలిక్కులలో గలియు మెండులని ఆ బాలిక తల్లికి అనగా నే ఆ మొదటికి జాతర్తము వచ్చెనట! అని కీను రాజును దెలుపుచుండెను. ఈ అంధముగ నే ఒక కాశ్మీరుడవాగుగ నడువగలిగెనట.

కేమాత్రము విలువలేదు. భారతీయులు హైందవ భాషకీయోద్యమమున పాల్గొనవలయునని, దీర్ఘ కైస్తవులను హెచ్చరించుచున్నారు. భారతీయ కైస్తవులు కొందఱిదివఱకు నిరాకరణోద్యమమునందు శ్రద్ధతో పాల్గొనియుండిరి. ఇకముందును వారు తమధర్మమును నెఱవేర్చునుటకు సందియములేదు. మహాత్ముడు బార్డోలీ కార్యక్రమమును కొనసాగించుటకు, కైస్తవులు తమశక్తిని క్షయపరిచినందున, దత్తాత్రేయ గావించిన హెచ్చరికను, ఆ సంఘమువారు నిర్వహించుట ధర్మము. బార్డోలీ కార్యక్రమమును, జాతిమత భేదములేక ఎల్లరును నిర్వహించి, మాతృదేశోద్ధరణకు బూనవచ్చును. మహాత్ముడు, భారతదేశ హృదయమును ప్రతిఫలించజేయుచున్నాడు. జాతిమత భేదములకలదు అతీతమై మెలగుచున్నాడు. మహాత్ముని విడుదలయు, స్వరాజ్యసిద్ధియు, ఒక్కసమయమే ననే జరుగగలవు. దత్తాత్రేయ సూచించినటుల మహాత్ముని విముక్తికై ఎల్లరును నడుముగట్టి, వారియోదేశమును నిర్వహించుట అత్యంతావశ్యకమని గ్రహించవలెను.

హిందూ పత్రికానుబంధము

హిందూపత్రికా సాంవత్సరికానుబంధమును కృతజ్ఞతతో గైకొంటిమి. ఇది అనేక వ్యాసరాజములలో విరాజిల్లుచున్నది. లేబరు ప్రముఖులగు బార్డోలానుబరీ గారు గావించిన హెచ్చరికయందు, యుద్ధములను యుద్ధములచేగాక, మానవ ప్రేమ వలననే ఆపుటకు సాధ్యమగునని చెలుపుచు, గాంధీ మహాత్ముని కద్దరిని ప్రకటించిరి. హిందూదేశము దార్శన్యమునకు బూనక, స్వాతంత్ర్యసిద్ధి గాంచుట తమయభిమతమని దెలిపిరి. బ్రిటిషు రాజకీయపక్షము గూర్చి వ్రాయుచు, లేబరుపార్టీని హిందూదేశము నమ్మకొని లాభములేదనియు, స్త్రీవోటులు విశేషముగ తోడ్పడగలరనియు, మిస్ హెలీనా నార్మకటనుగారు సలహానిచ్చిరి. కాని, హిందూదేశము ఏపక్షముపై నాధారపడియుండక తనపై తానాధారపడియున్నదని, ఈమె గ్రహించుట యవసరము. అయినను ఎవ్వరిపైనను, హిందూదేశము ద్వేషము వహించుటలేదు. గాంధీమహాత్ముని యుద్యమమును మితవాదులగు కే. నటరాజుగారు కొనియాడుట, గమనార్హము. సివిలుసర్వీసు యద్యోగులు, దేశమున గలుగుచున్న భావపరివర్తనమును గుర్తించి, కఠిన్మత కనుగణముగ మెలగవలయునని, వెల్లూరు కలెక్టరు మెలూసిగారు హితమొసగుచున్నారు. సివిలుసర్వీసు యద్యోగుల కీహిత మెంతవరకు రుచించునో దెలియదు. సంస్కరణముల విఫలతగూర్చి శేషగిరి అయ్యరు, రామలింగారెడ్డి, రామలింగచెట్టిగార్లు వ్యాసముల గూర్చి నిన్నటిదినము వ్యాఖ్యానము జేసియుంటిమి. విదేశభారతీయులగూర్చి డి. బి. కేశవశిల్లగారు లిఖించిన వ్యాసమును గమనింపదగును. ఇంకను పరిణామగిరివి పెక్కువ్యాసములు గలవు. సంచిత వెల నాల్గణాలుమాత్రమగుటచే, ఎల్లరికిది అందుబాటులో నున్నది.

బ్రాహ్మణేతర సమావేశము

మోపళాసంఘోధమునకు, సహాయనిరాకరణోద్యమము కారణమని, ప్రతిపక్షులు బలుకుచుండుదు. కాని, మోపళాసంఘోధ కారణముల నరయుట కొక విచారణ సంఘమును నియమింపవలయునని బ్రాహ్మణేతర సమావేశముని తీర్మానముపాదించిన ఓ. సి. శ్రీనివాసగురు మోపళాసంఘము, దీనికి భూస్వాములకును రాయతులకును మనఃస్ఫూర్తి కారణము

గాన, సహాయనిరాకరణోద్యమము కారణముగాదని తేలవకలది. అడలేక వాద్యల యోడను నటుల, అన్ని వికత్తులకును సహాయనిరాకరణోద్యమమే కారణమని వలవలెచెడివారి దృష్టిపథము కడు విచిత్రము గనుండును. ఇండియా ప్రభుత్వముగాని, ఇండియా రాజ్యాంగమంత్రుగాని జోక్యము కలుగజేయకుటకు విలులేకుండ, రాష్ట్రములకు స్వాతంత్ర్య మొసగవలయునని తీర్మాన మొకటి గావించబడెను. ఇండియా ప్రభుత్వమునకు రాష్ట్రములు చెల్లింపవలసిన ధనభారము తగ్గ వీలులేదని, రాజ్యాంగమంత్రుగూడ సూచించి యుండెను. ఈవిషయమై జప్తిను పక్షమును, మంత్రులును, తదితరులును చేసిన ఆందోళన మంతయు వ్యర్థమయ్యెను. బ్రాహ్మణేతర సమావేశమువారు మరియొకమారు ఆసమ్మతి తీర్మానము గావించిరి. ఇంతకన్నను వేరు మార్గము లేదా? ఎంతకాలమని, ఆసమ్మతితీర్మానములతో ప్రాద్దుబుచ్చుట?

మహమ్మదీయ వత్సరము

సహాయ నిరాకరణము మహమ్మదీయ మధర్మమని ఉలేమా సభ కధ్యక్షుల వహించిన ప్రకారానా హబిబుల్ రహిమానుగారు తెలిపియుండిరి. శాసనసభల ఎన్నికలలో పాల్గొనుట, మరాయితీ అనగ కొరారు ఉత్తరువులకు విరుద్ధమని, ఉలేమాసభవారు నిర్ణయించిరి. కిలాఫాత్ సమావేశమున కధ్యక్షులగు డాక్టరు హసనీగారు ముచ్చటించుచు, ఎన్నికలలో పాల్గొనుట వ్యర్థకార్యమని తేలవరని. ఉలేమాసభ తీర్మానము ప్రామాణికమనుటకు సందియములేదు. కిలాఫాత్ సమావేశమువారు, శాసనసభాప్రవేశము మతవిరుద్ధమని తీర్మానించినచో, కాంగ్రెసుసభయు శాసనసభా ప్రవేశవిషయమును వదలుకొనవచ్చునని దాసుగారే సూచించిరి. ఇంతియగాక, మహమ్మదీయ ప్రతినిధులలోగాని, హిందూ ప్రతినిధులలోగాని నాల్గింట మూడువంతులు మంది యేతీర్మానమున కాజ్ఞాపణ దెలిపెదరో, అతీర్మానమును విచారించగూడదని, కాంగ్రెసువిధానమున నొక నియమముగలను. ఈ సందర్భముల నన్నిటిబట్టి, కాంగ్రెసు సమావేశము శాసనసభా ప్రవేశమున కంగీకరించుట యసంభవమని దోచకబోదు. కాంగ్రెసుసభ మహాత్ముని యుపదేశమును విడనాడక, తనకీర్తిని నిలుపుకొనుగాక!

కాంగ్రెసు మతము

గయాకాంగ్రెసు సమావేశము నిన్నటిదినము దార్శన్యరహిత సహాయనిరాకరణ సూత్రమును మరల స్థిరపరచుట అంతయు సంభావ్యమగునన్నది. సహాయనిరాకరణధర్మమును, కాంగ్రెసుసభలో నేపక్షమువారును విడువరనుట తథ్యము. కాంగ్రెసు నాయకులలో గలిగిన భేదాభిప్రాయముల వలన, నిరాకరణధర్మము తొలగిపోవునని యుద్విఘ్నరీతవానికి మితిలేని యాశాభంగ ముదయించుట సహజము. స్వరాజ్యసిద్ధికి, అహింసయు, సహాయనిరాకరణమును మూలసాధనములని దేశమంగీకరించినది. గాంధీమహాత్ముని యఖండసేవకు, కాంగ్రెసుసభ తన కృతజ్ఞతను తెలిపెను. దేశ స్వాతంత్ర్యముకొరకై తమ స్వాతంత్ర్యమును కోల్పోయి, కారాగృహములకుఁబని కాంగ్రెసుసభాదేశమును నిర్వర్తించిన భారతీయులసేవను, కాంగ్రెసుసభ యుగ్గడించెను. అకాలీల ఆశ్రయపరులనును కొనియాడి, కమాల్ పాషాగారి సభినందించెను. ప్రస్తుత దేశచారిత్రము, త్యాగసాదేశమును చాటుచున్నది. అహింసాధర్మమును జ్వలించజేయుచున్నది. ఇట్టిస్థితిలో దేశము ముక్తిగాంచుచుండునా?

స్వరాజ్యపత్రికానుబంధము :

ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసంచిక
 దీనిని వందనములతో గైకొంటిమి. శాజుగోపాలాచార్యులు, పాణికార్, పట్టాభి సీతారామయ్య, గిద్దానీ, కసిన్సు, ఆంధ్రమాను, బ్లాంచీవాటను, రామలింగారెడ్డి, వాస్తవీ, రివరెండు పాస్టే, బర్నార్డు పాటను, బ్లాంచీవాటనుగార్లు, మరియితర ప్రముఖులును వ్రాసిన వ్యాసరాజము లిందుగలవు. విశేషభాగము స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకు సంబంధించినవి. ద్వంద్వప్రభుత్వవిధానము నెంతవరలో తొలగి, సంపూర్ణ స్వపరిపాలనము దానిస్థానము నాక్రమించిన నంత మేలని, రామలింగారెడ్డిగారు చెలుపుచు సహేతుకమగు వ్యాసమును వ్రాసిరి. పంచాయితీ ప్రతిష్ఠాపనల యావశ్యకతను పట్టాభి సీతారామయ్యపంతులుగారు "స్వరాజ్ : స్వరాజ్య" అను వ్యాసమున చక్కగ నిరూపించిరి. పలు విధవ్యాసములేగాక, ఈసంచికయందు పలువురు దేశభక్తుల చిత్రపటములు గలవు. కాంగ్రెసుసభ జరిగెడి తరుణమునకు, మిగుల యువముక్తముగ నుండునటుల కాంగ్రెసుసంచికను ప్రచురించిన స్వరాజ్య పత్రికా నిర్వాహకుల శభివందించెదము.

హిందూమహమ్మదీయ సంయోగము

గయాలో జరుగుచున్న కిలాఫాత్ సభకు, అధ్యక్షులు మహమ్మదీయులైయుండ, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు హిందూవులుగనుండుట హిందూమహమ్మదీయ సంయోగమునకు ప్రబలనిదర్శనము. ఆహ్వాన సంఘాధ్యక్షులగు డిప్ నారాయణసింగుగారు ముచ్చటించుచు హిందూమహమ్మదీయ సంయోగమును, బీహారురాష్ట్ర మెప్పుడును కాపాడుకొనుచున్నదని, వాక్రుచ్చిరి. హిందూమహమ్మదీయ సంయోగమును, ఎట్టికష్టముల మధ్యనయినను, కాపాడబ్రయుక్తుంపవలెను. ఇదియే స్వరాజ్యసిద్ధికి మూలాధారము. దేశముయొక్క నూతనబల తేజముల కిదియే కారణము. మహాత్ముని తపస్సిద్ధి కిది ఫలితము. ఇది చెక్కుచెదరక నిలచియుండు గాక!

సానికవార్తలు

వాతావరణసితి: — జనవరి 1 వ తేదీనుండి మార్చి 31 వ తేదీవరకును ప్రతిదినము ప్రకటించబడును. మదరాసు వాతావరణనిక్షేపిక మాసివేయబడు నని భారతప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

సుగుణవిలాస సభ: — వైసభవారు 29 వ తేదీన కుక్రవారంసాయంత్రము 5 గంటలకు బిక్టోరియా థియేటరున వీ. సంబంధం మొదలిగారిచే రచియింపబడిన పల్లినాటకమును (ఆరకమున) ప్రదర్శించెదరు.

మైలాపూరు సంగీత సభ: — ఈసభవారియాజమాన్యమున శనివారము 30 వ తేదీ రాత్రి 8 గంటలకు తంజావూరువాద్యవృత్తులగు బ్రహ్మాశ్రీ టి. రాధామణి భాగవతము గారు కిరాతార్జునీయమును హరికథక చెప్పెదరు.

భగవత్కథా ప్రసంగసభ: — ఈసభవారి యాజమాన్యమున కుంభకోణంవాద్యవృత్తులగు బ్రహ్మాశ్రీ టి. యస్. సంకాపకేశకాశ్రీగారు 30 వ తేదీ శనివారము రాత్రి 9 గంటలకు కాలవీధినుండి తొండమండలం స్కూలుముందు రుక్మాంగద చరితమును హరికథ చెప్పెదరు.

ధర్మము: — బ్రహ్మాశ్రీ ఎ. యస్. కృష్ణయ్యగారు ఎన్. టి. కలెక్టరేట్ ప్రకారం ఏకాదశి కరుణదీపము హైకోర్టు ఎదురుగార్చి కర్మములలో జుట్టిన జేదీనిస్థుల కొరతకాన్పి ఈ విధముగ ఏర్పాటులు చేసియున్నాడు. 3 కరుణదీపములలో ముగ్గురు కరుణదీపములు పంపించబడుట విధియున్నది. ఇతరులకు ఏకదీపము మాత్రమే వ్రాయుచున్నాడు. ఎ. యస్. కృష్ణయ్యగారు

వలయువారలు:—యస్. వి. రంగాచార్యులు
మాంబశము సైదాపేట అనివ్రాసి తెప్పించుకొన
వచ్చును.

కృపాదరు:— నెల్లూరునదిలి ఎం. బి. రమణి
అందుకంటే వాడుపంపి కృపాదరును కృష్ణతాపూర్వముగ
నందుకొంటిమి.

శ్రీ శంకర భగవద్వి

	X 24 X 0000000	X 25 X 0000000	X 26 X 0000000	X 27 X 0000000	X 28 X 0000000
...
...
...
...	74.7	54.0	...	4.13	84.8
...	72.7	58.8	...	6.68	1.82
...	7.0	61.6	...	11.41	1.04
...	78.4	63.2	...	12.7	0.8
...	81.6	64.7	...	28.05	1.04
...	81.4	70.2	...	9.8	2.16
...	86.0	60.8	...	8.60	0.98
...	84.5	59.6	...	11.98	5.80
...	84.2	59.9	...	10.07	4.68
...	8.8	63.6	...	13.97	7.66
...	80.1	69.2	0.04	29.68	8.79
...	54.8	71.8	...	50.87	20.32
...	81.6	71.9	0.04	41.18	9.0
...	84.4	66.0	...	21.50	6.11
...	84.7	68.1	...	27.17	15.87
...	83.6	66.7	...	15.14	4.07
...	88.1	70.2	...	24.00	9.28
...	80.8	1.6	0.25	2.46	13.61
...	85.0	67.8	...	15.84	1.44
...	83.7	69.7	...	25.23	10.65
...	82.6	75.0	0.05	27.5	7.60
...	28.74	10.57
...	83.1	69.4	...	31.4	11.99
...	90.1	69.0	...	22.29	1.19
...	86.8	66.1	...	12.98	3.18
...	91.2	63.2	...	7.17	3.68
...	79.1	56.3	...	17.86	8.03
...	78.7	57.7	...	12.42	1.94
...	73.6	56.0	...	9.37	2.96
...	82.0	57.8	...	1.09	8.03
...	78.8	52.6	...	8.63	0.37
...	87.7	67.8	...	5.96	1.58
...	87.6	65.8	...	2.81	...
...	84.7	67.5	...	0.75	1.50
...	81.5	11.7	...	3.61	...
...	66.1	40.2	...	4.22	21.87
...	67.0	33.4	...	20.38	5.08
...
...
...

రాయవరం, గో.జా.పరిశిల్పం.

The Manager, Sri Ramakrishnamutt Mylapore, Madras.

నాన్ గజెటెడు సర్వీసులు

మూడవ రాష్ట్రీయ మహాసభ

అధ్యక్షుల వాగ్దానము

నాన్ గజెటెడు ప్రభుత్వోద్యోగుల మూడవ సమావేశము 28 వ తేదీన మధ్యాహ్నము చెన్నపురి లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి వర్యుల సమక్షమున ప్రారంభమయ్యెను. మూడువరకు ప్రేమసరిసహజమైన యిం గోపాలను నందియూరగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ప్రతినిధుల సంఖ్య అధికముగ నుండెను.

సన్మానసంఘాధ్యక్షుల లగు మందరేశ్వర గారితో ఈ సన్మానమును ముగించిపిమ్మట మహాసభ అధ్యక్షుల లగు గోపాలను నందియూరగారు తమ అధ్యక్షుల వాగ్దానమును జదివెరి.

అధ్యక్షుల వాగ్దానము

ఇట్టి సంఘములపట్ల లాభము కలుగునని కొందరు ఆభిప్రాయపడుచున్నారు. ఇట్టి తీర్మానము జాపపాదించుచు గౌరవ శాసనసభ్యులమిచ్చుటచే ఎట్టిలాభము కలుగదు. అత్యంతమైన పుడు మనశీర్మానములు క్రియార్థములు దాల్చుటలు చేయుటకు సంసిద్ధులుమై యుండవలెను. ఇప్పుడు కూడ మనము అభివృద్ధికొనుటలేదు. వృద్ధికొనుటకు బదులు మనము తీరించుచున్నాము.

ప్రభుత్వోద్యోగులు ఆత్మ గౌరవము గల పౌరులకలె ప్రవర్తించుకొనుట కన్నియో అటకంఠములున్నవి. ఈ అటకములను తొలగించు విషయమై ఆలోచించుటకు మనమిట్లు సమావేశమైవాము. మన ఇచ్చియున్న సన్నిధిని మనమిప్పుడే అంతమొందింప జాలముగాని గృహకర్తలవలె నట్టి ప్రయత్నములు చేయవలెను. సార్వభౌమునివేదయందు యుండుటకన్న అధికముగ వేరకారములేదని మనము గ్రహించవలెను. పౌరులకు నప్రభువునకును మధ్యనుండి మనము ఇరువురికిని పరస్పరమైతి కలుగ జేయువారమై యున్నాము.

కాననసభ వారు మనవిషయమై సానుభూతి చూపెదమని నమ్మియుంటిమి. 1921 సంవత్సరము ఆగష్టు 6 వ తేదీన రంగ నాథం మొదలిగా నాన్ గజెటెడు సర్వీసుల విషయమై ఒక తీర్మానము ముపపాదించిరి. నాన్ గజెటెడు ఉద్యోగులకు తీరములు హెచ్చించిన క్రొత్తసమస్యను విధింపగలియుండునని ప్రభుత్వసభ్యులు భయపెట్టిరి. వెనుకనుండి తాళము వేయుచుండవలసిన నాన్ గజెటెడు ఉద్యోగులు గజెటెడు ఉద్యోగులతో సమానముగ హక్కుల ననభవింపవలయుననికొరట పొగయబోతుకన మని తలచి కాబోలు ప్రభుత్వసభ్యులందరు, ఈ తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ సమర్థులు నొసగిరి. కాననసభ యందు ఈ తీర్మానము నిరాకరింపబడెను. ఈ కాననసభలను నమ్ముటచే మన కెట్టి లాభము కలుగదని నేను నమ్ముచున్నాను. అది మొదలు నాన్ గజెటెడు ఉద్యోగులయందు సంపూర్ణ అధికముగ వ్యాపించుచున్నది. వారు నిరాశపాలగుచున్నారు. కావున మనము స్వకీర్తి ఆధారపడి రాబోవు ఎన్నికలలోగ మనసంఘపునన్ని గాఢము చక్కగ జరుపవలెను. ప్రతి నాన్ గజెటెడు ప్రభుత్వోద్యోగియు మనసంఘమునందు సభ్యులగునందుకట్లు మనము చేయవలెను. అప్పుడు కాననసభ యందు మనకు ప్రాతినిధ్యముండవలయునని ఉపాధింతుడగు మనకవర్తనగానికి విన్నపము లంపరచుచును. మనసంఘముల మధికమైనగాని మనకీర్తికములు నెరవేరవు ప్రతిజిల్లాలోనుండి ఉపసంఘముల కేర్పరచవలెను.

మనప్రభుత్వమునకు ఉన్నతోద్యోగులు ఎక్కువజీతములపొందుచు రాజభోగము లనభవింపుచున్నారు వారి కొరకు ప్రభుత్వమువారు ఖర్చుచేయుచున్న మొత్తములకు మితిలేదు. ఇంక చిన్న ఉద్యోగులు అల్పజీతముల పొందుచు వెళ్ళుచున్నారని ననభవింపుచున్నారు. ప్రభుత్వము మొత్తము ప్రభుత్వోద్యోగులపై ఆధారపడియుండును. ప్రభుత్వమునందలి చిన్న ఉద్యోగులకు తమ ప్రాణములను కాపాడుకొంటున్న చాలనంత జీతమిచ్చుటచే ప్రభుత్వ ప్రతిష్ఠ క్షీణక మేర్పడుచున్నది. నత్సంకల్పము విశ్వాసప్రకర్తము ఆత్మగౌరవముగ ప్రభుత్వోద్యోగి కుండవలసి నుఖ్యులకొనుట కాని ప్రభుత్వోద్యోగుల స్వల్ప జీతములు పొందుచు వాదల ననభవింపుచుండుటచే ఈ ఆత్మగౌరవమునకు మగు లక్షణములు వారియందు కలుగుటకు దుర్లభ మగుచున్నది. గౌరవముతో జీతముల గడపుటకు తగినంత జీతము ఇచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు సంసిద్ధులై యున్న ఉన్నతజిల్లాలై ప్రభుత్వోద్యోగులు ప్రవర్తించుచుండవలెను.

అధికారగౌరవము కచ్చేరిల పట్ల పూజ్యభావము వ్యాపింపవలెను. అప్పుడు పరిపాలనము చక్కగ కొనసాగును. మామిలూల పొందుతేజులయందులను తాల్పి రసిన మనము గ్రహించ

గలము. ఈప్రభుత్వమునకు వారిమతావేమే కారణము. మామిలూల ప్రభుత్వమువారి కార్యాలయములను భంగమొనర్చి రసిన ఇంటులకు కూడ వారిమతావేమే గౌరవముని చెప్పటకు వీలులేదు. నిజముగ ప్రభుత్వముపట్ల విశ్వాసము ప్రభుత్వకార్యాలయముల పట్ల పూజ్యభావము ప్రభుత్వోద్యోగులపట్ల గౌరవభావము క్రమక్రమముగ తీరించుచున్నది. ప్రభుత్వోద్యోగులే సత్సేవ రత్నము కాకుండుట ఇంకల కొక కారణము. ప్రభుత్వ కార్యాలయములపట్ల పూజ్యభావ మేర్పడవలయు ననిన పనిన మన విషయమందును నెల తుల విషయమందును నిబధించు కఠికము గ అ మ లు నం తుంచవలెను. నెలపుదినములందు కార్యాలయములందు పనిజరుగ కూడదు. ఇతరదినములలో గౌరవకాలములందు మాత్రమే కార్యాలయములు తెరచియుండవలెను.

బ్రాహ్మణేతరులకు ప్రభుత్వోద్యోగముల నిచ్చు విషయమై ఒకప్రాంతం అర్థము ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించి యున్నారు. ప్రభుత్వమున రెవిన్యూ డిపార్టుమెంటునందు మాత్రమే యీ ఉత్తరువు అమలునందుంచబడెను యిప్పుడు అన్ని డిపార్టుమెంటుల నందు ఉత్తరువుకు అమలుపడెదమన్నది. ఇందులకు అనవసరముగ ప్రెస్టేజ్యము లేరగుచున్నది. నాన్ గజెటెడు ఆఫీసర్లలో బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర భేదము లుండవూడదు. నాన్ గజెటెడు ఆఫీసర్లు అందరు ఒకప్రత్యేక సంఘమునకు చేరవలెను.

హిందూసంఘమున బ్రాహ్మణులు కానివారందరిని బ్రాహ్మణేతరులని ఒకటిగ చేర్చుటచే వెనుక చిక్కియున్న కొన్ని పాతలకు నష్టముకలుగును. ఈ ప్రభుత్వపు టుత్తరువులకు నాన్ గజెటెడు ఉద్యోగులయందు వ్యాపించియున్న బ్రాహ్మణ భావమునకు భంగము కలుగుచున్నది. ప్రాత ఉత్తరువునందు "ఏసంఘమునకుచేరిన వారై నను అర్హతగలిగినవారి ఉద్యోగము లివ్వబడునని" యున్నది. ఈ క్రొత్త ఉత్తరువు సుఖమైనద్యమును వృద్ధిచేయుచున్నది. కావున సీత ఉత్తరువు రద్దుచేయటం అవసరము. మిగిల ప్రత్యేక సంఘములకు చేరవలెనని విషయమును మనకువలెను. నాన్ గజెటెడు ఉద్యోగుల మనియే మనమునం జించుకొనవలెను. ఇప్పటికే బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర భేదముల కల్ల మన సంఘములకు తగ్గుచున్నది. మనము విజయము గాంచువరకు మనయందు వికమత్యము కుదిరియుండవలయునని మనమే కర్మని ప్రార్థించుచున్నాను.

ప్రతి నాన్ గజెటెడు ఉద్యోగియు మనసంఘమునందు సభ్యుడుగ చేరుకట్లు మనము ప్రయత్నించవలెను. ప్రతిసభ్యుడును తనజీతములో రూపాయకి దమ్మిడి చొప్పున సంఘ నిధికీర్చించి డవలెను. అధికసభ్యుని కాననసభ్యులను సందర్శించి మన ఇచ్చింపులను వారికి తెలియచెప్పవలెను. మనయందు వ్యాపించియున్న అసంతృప్తిని గవర్నరుగారికి తెలుపవలెను. మనము ఆలస్యము చేయకూడదు దుగద్యవ్వ వకమున క్యయనిర్ణయసంఘమువారు మన జీతములను తగ్గింపవచ్చునని సలహా ఇచ్చినను ఇవ్వవచ్చునను ఆశయములు ధర్మసమృతములని విశ్వాసముగలవారమై ధర్మకర్మలమై ప్రవర్తించుచుండవలెను.

అధ్యక్షుల వాగ్దానము ముగిసినపిమ్మట విషయ నిర్ధారణ సంఘసభ సమావేశ మయ్యెను. మహాసభ జరుగుచున్నది.

తీర్మానములు

మహాసభ మరల 27 వ తేదీ సమావేశమయ్యెను. ఈక్రింది తీర్మానములు ఆమోదించబడెను.

- (1) నాన్ గజెటెడు ఉద్యోగులకు కష్టపరచుచుండు వాటికుటుంబములకును మిగుల లాభకరముగ నున్న మ్యాటుకులు తెలిపియు, దుఃఖ చందావారులగు నాన్ గజెటెడు ఆఫీసర్లు అంతకు చేరవలయునని సభవారు కోరుచున్నారు.
- (2) చెన్నపురి జిందలి నాన్ గజెటెడు గవర్నరు మెంటు ఆఫీసర్లు ఆసేనియేమనను రాష్ట్రీయ కంఠము కేంద్రసంఘముగ మార్చవలెను.
- (3) రెండు సంవత్సరముల క్రిత మే జీతములు హెచ్చింపబడినవి. ఇట్లు, విద్యాభ్యాస మరొన్ని కాఖుల యందు యీయేర్పాటులు అమలునకు రావందులకు సభవారు చింతిల్లుచున్నారు. 1921 సంవత్సరము మార్చి 4 వ తేదీ ప్రకటించబడిన జి. ఎ. 215 నందు నూచింపబడిన జీతములు విద్యాభ్యాసంజలి ఉద్యోగుల కివ్వవలయునని సభవారు చింతిల్లుచున్నారు. ప్రభుత్వోద్యోగులవాగ్దానముల కనుగుణముగ హెచ్చిజీతములు అమలునకు వచ్చుకట్లు ప్రభుత్వమువారు ఏర్పాటులు చేయవలయునని సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
- (4) ఇండ్లబాంకుల అధికముగ నుండు ప్రదేశములందు నాన్ గజెటెడు ఉద్యోగులకు హావును అలకన్న ఇచ్చుట అవస

రమని సభవారు ప్రభుత్వమువారికి తెలియచెప్పవలయునని కోరుచున్నారు. ఈవిషయమై త్వరలో ఉత్తరువులు ప్రకటించబడవలయునని సభవారు కోరుచున్నారు.

5 నాన్ గజెటెడు ఉద్యోగులకు రాష్ట్రీయ కాననసభ యందు ప్రాతినిధ్య ముండవలెను. రాబోవు ఎన్నికలకు పట్టికైన ప్రభుత్వమువారి విషయమై తగు ఏర్పాటులు చేయవలయునని సభవారు కోరుచున్నారు.

6. పంచమ ప్రయత్నిన నాన్ గజెటెడు ఉద్యోగులు రాబోవు ఎన్నికలందు అభ్యర్థులుగ నుండవలయుననియు వారు ఎన్నుకొనబడిన పిమ్మట నాన్ గజెటెడు ఉద్యోగుల విషయమై కాననసభయందు హాటుపడవలయుననియు సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

7. ట్రేడుస్టేలు పద్ధతిగల్గిన కొత్తపడమెంటులు రూల్స్ జి. ఎ. రూల్స్ గల్గిన కొన్ని ఇబ్బందులు కలుగుచున్నవి. విషయమై చక్కగ పరిశీలించి ఇబ్బందులను తొలగించుటకు తగు సలహాలు ఇవ్వవలయునని సభవారు కేంద్రసంఘము వారిని కోరుచున్నారు.

8. జెనరలు ప్రావిడెంటు ఫండు చందావారులకు నూటికి శక్తి చొప్పున కట్టి ఇవ్వవలయునని ప్రభుత్వమువారిని సభవారు కోరుచున్నారు.

9 గవర్నరుగారిని గౌ. అధిక సభ్యుని ప్రధానమంత్రిని అధికారపత్రమువారును సందర్శించి వారికి నాన్ గజెటెడు ఉద్యోగుల కష్టముఖములను తెలుపుటకు ఒక రాజుబారము అధ్యక్షుల కేర్పరచవలెను. రాజుబారపుసభ్యులను అధ్యక్షులే పేర్కొనవలెను.

10 ఈ తీర్మానమును అధికారులకును వార్తాపత్రికలకును పంపుటకు అధ్యక్షుని కోరికమైనది.

మహాసభ అంతటితో ఆపుటకు చేయబడెను.

మదనపల్లె తాలూకా

పులికల్లు గ్రామము పంచములయొక్క దుస్థితి రివిన్యూ యనన్వేషకుగారి సహాయము

ఈ గ్రామము పక్కగల మాలపల్లెయందు నుమాత మప్పడియిండ్లవారు హుళిచే జీవించు పంచములగులరు. నుమాత 1 1/2 మాసమునుండి వీరల దరికమునకు దోడు వీరలవైసే జ్వర దోత కాడివెదలి యిప్పటికి 15-16 మందివరకు మృత్యువునాగడవేసినది. ఇంకను నుమాత 35-40 మంది పంచములను బాధించుచున్నది. వీరల అప్పయ్యచేత మూడుదినముల క్రిందమెదెత్తికొనుప్రం ఫిర్కా రివిన్యూ యిన్స్ పెక్టరు వి. యె. శ్రీనివాసరావు గారు ఆజూయిష్టికి మాగ్రామానికి వచ్చియుండిరి. అప్పటిలో పంచముల దుస్థితివెల్ల ఆమన మాలపల్లెద్దప జనివారల దుస్థితిని దిలకించెను. వారివ్యాధయము నిరై ప్రవహించ సాగెను. వారు వెంటనే గ్రామములోకి దియిచేసి, బ్రాహ్మణులను, వైద్యులను రప్పించి వారివ్యాధయముల గురింపజేసి పంచముల దుస్థితిని దిలకించుటకై సహాయము చేయవలెనని కోరిరి వారలు తగిలుటగా విరాళముల నొసగిరి. మజరాపల్లెలకు జనిరైతులకునూ దయ బుట్టించిరి. వారలు తగుమాత్రము ధాన్యము నొసగిరి. రివిన్యూ యిన్స్ పెక్టరుగారు సహా 10-0-0 విరాళము నొసగిరి. మొత్తము నుమాత 80-0-0 ల వరకు చేరెను. గ్రామంలో తగువారలనియించి జ్వరబాధితులకు ప్రతిదినము ధాన్యము నొసగుటలును, నొక వైద్యుని యేర్పరచి తగు ఔషధముల నిచ్చుటలును, ఏర్పాటులు చేసిరి. భవము చాలక యుండిన పంపుడు నగనహవించిరి. పంచములవై ధ్వజమెత్తిరి. అకాలమృత్యువును బాధింపటకై తగు కర్మములకాపిరి వీరికి దీక్షనాభిమానము మిక్కిలియెక్కువ. ఔషధకార ఔంకార వారు, నిష్కపములు, ఈ పశుపకారధురంధరునికి దయ మయ్యడగు పరమేశ్వరుడు దీర్ఘాయురారోగ్యసంపదల నొసంగుగాక. సర్వేశ్వరుడు పంచములనునీధిని తొలగించి రక్షించుగాక యని పలువిధముల ప్రార్థించుచు ప్రభుత్వోద్యోగులగు భారతీయులందరు దీనులగు పంచముల సుధింతులకై తమ మోక్షముల నిర్పించి, భారతమాతకు సంతసమును యాజ్ఞును కలుగజేతురుగాక అని కోరెనని పులకలును డి. పి. వెంకట్రామయ్య గారు వ్రాసిరి.

సరా బెన్నార్లు అమ్మగారు అశోక్యుగ విదాప్రకారము సంచించుచున్నారు.

వృత్తాంతలేఖలు

అటవ ఆంధ్రసారస్వతమహాసభ

సంఘాదు- గుంటూరు జిల్లా

యంగుభి నామ సంవత్సరము 3, 4 లకు సరియగు ౧౯౨౩ సంవత్సరము జనవరి నెల ౨౦, ౨౧ తేదీలకు (శని-ఆది) నడూరు గ్రామమున అటవ ఆంధ్రసారస్వతమహాసభ జరుగను. తెలవాడలది మదరాసుపోవువారిలో నిమగ్నములై త్వస్వేషకు గలదు. దీనికి ౪ మైళ్లదూరమున నందూరు గ్రామమున్నది. రోడ్డును, కాకపోలను, గలవు. అసభకు పార్వతీపుర వాస్తవ్యులును, సంస్కృతాంధ్రాంగ భాషావికాసమును, ౪గు బ్రహ్మశ్రీ అచంట వెంటారాయ సాంఖ్యాయన శక్తిగా రభ్యతర వహించ దయతో నంగీకరించిరి. కావున సారస్వతాభిమానులెవరు విచ్చేసిసభను జయప్రదముగ నొనర్ప గోరుచున్నారము అన్నమరాజు సుబ్బారాయకవి

అహ్వన సంఘాధ్యక్షుడు

సంవెపూడి లక్ష్మీరంగయ్య

అన్నమరాజు సుబ్బారాయ, } కార్యదర్శులు

రాజమహేంద్రవరం కూనీకేసు

స్వకీయవిలేఖరి

ఈ కేసులో యద్యాయులుగా చేర్చబడిన వారిలో శ్రీ యుక్తసత్యనాథులు గున్నే శ్రీరంగరావుగారు క్లర్కులుని కలుకల్లెరుగారు తీర్పునిచ్చియుండిరి. మిగిలిన గురుకు సెషన్సుకోర్టులో విచారింపవలయునని తీర్పు చెప్పబడినది. వారు ప్రస్తుతము నలులైలులలో నున్నారు. రాబోవు నెల 15 వ తేదీన కేసు తిరిగి సెషన్సు జడ్జిగారియందు విచారణకువచ్చునని తెలియుచున్నది. అట్లు కడపటివారములో హాజరుకాగిరి. జరిగినమాట నెలకు వీరిని ముద్దాయిలుగా చేర్చిపట్టుకొనిరి. ఇప్పటికి సెషన్సుకోర్టులో విచారణ యింకామిగిలియున్నది. ఇంతకాలమునండి వీరు నలులైలులలోనే యున్నారు.

విలింథు వివాహము

గత ఆదివారమునాడు ఇచ్చటి విలింథుకళకాలయములో కొక విలింథువివాహము జరిగిన దని తెలియుచున్నది. కథనపు ఇచ్చటి కళకాలయములో కిత్తలము పొందుచున్న వారియిది కాదు.

లామెంబరు

లామెంబరు గారగు శ్రీ కె. శ్రీనివాసయ్యంగారు నూడుదినములక్రింద నిటకువచ్చేసిరి. జిల్లాకోర్టులో ప్రయవేటు సభజరిపిరిని తెలియచున్నది. కిత్తలలోని కలుకల్లెరాజమండ్రికిని ఇచ్చటి నేరకోర్టును అమలాపురమునకును మార్చవలెనని నిశ్చయింపబడినట్లు తెలియుచున్నది.

పురిపాఠశాలస్థము

పురిపాఠశాలస్థమునకు ప్రత్యేకము X నియమింపబడిన యధికారియగు శ్రీ ఎ. వి. కామత్ గారు పట్టణాలోగ్యాభివృద్ధికి ప్రకంసార్పముగ కృషిచేయుచున్నారు. ఆలోగ్యమునుగూర్చి ప్రజలకు బోధింపుటకు సభలుజరుపుచు లాంకరు బొమ్మల (మేజిక్ లాంటరన్) ప్రదర్శనములు జరుపుచున్నారు. తమభక్త్యును ప్రకంసనీయును నిర్వర్తించుచున్నందులకు వారెంతయు వందనీయులు.

క్రిస్తును పండుగ

క్రిస్తును పండుగ ఇచ్చట బాగుగా జరిగెను. ఎ. ఇ. యేల్. యమ్ పతనమందిరములో నుత్సవము జయప్రదముగా సాగెను. నాడు దేశీయవిద్యాలయపుధానోపాధ్యాయులుగారి కోరికపై రెవరెండున్నాధ్యాపత్ ఎస్.ఎల్. గార్లు ఏనుక్రిస్తు జీవిత రహస్యముల గూర్చి విద్యార్థులకు పఠనమిడిరి.

బాలీయ విద్యాలయము

బాలీయవిద్యాలయములో చర్చకవిషయముల బోధించుట కొక యుపాధ్యాయుని నియమించిరి. విద్యాలయాభివృద్ధికు పగు సూచనల గావించుట కొకయువసంఘమును నెలకొల్పిరి. ప్రస్తుతము మామూలు విషయములు గాక ఆయుర్వేదము వర్తకవిషయములు బ్రాతులు చెక్కుట(ఎన్ఫోసింగు) శీతపండువు గువానిని బోధించుచున్నారు. హిందీభాషను నూలుకుడుకుటను కూడ శీర్షించున్నారు.

పశ్చిమకృష్ణామండలము

హిందీ ప్రచారభిక్ష

మహాశయులారా! భారతవర్షమున భిన్నభిన్నభాషలున్నవి. ఒకసామాన్యభాష యాదేశికతచే భారతవర్షము స్వగ్రామ్యమున కర్హము కాజాలదు. మోక్షము పొందఁగ లభ్యమిందీభాషయే భారతవర్షమునకు సామాన్యభాష కాగలదని వినిభక్తుల దేశీయవాదులను, ప్రభుత్వమువాదను, అంగీకరించి యున్నారు. భారతవర్షమునందు బహు సంఖ్యాకులచే మాటలాడబడుచున్నది హిందీభాషయే. మనచేస్తు పురి రాజధాని యందు మాత్రము హిందీభాష సుప్రార్థముగా వ్యాపించిలేదు. కాననే ఆంధ్రదేశమునందీ భాషాప్రచారము ప్రతిగ్రామముందును వ్యాపింపఁజేసి ఆంధ్రదేశమునకున్న ఈలోటును తీర్చివేయ (ప్రయాగహిందీసాహిత్య సమ్మేళనమువారు మహాత్మాగాంధీ గారి సహాయమునలన పూనుకొనిరి. నాలుగు సంవత్సరములనుండి ఆంధ్రదేశముచే కొకచిల్లిగవ్వయైనను పుచ్చుకొనక హిందీప్రచారము గావించిరి. ఎంతవఱకు వారివిధముగా సాజము చేయుటకు వారివద్దనున్న డబ్బు విహీయకది. హిందీప్రచారభారము ఆంధ్రదేశముమీద పడినది. ఆంధ్రులు మేముగూడ భారతీయులమే యని పిలిపింపబడుచున్నదిని యెడల, భారతమాతము క్రికి బద్ధకంఠులై నయెడల హిందీ ప్రచారమును ప్రతిగ్రామముందును జరిపించుకొనవలయును. హిందీప్రచారము విరివిగా జరుగవలయునని హిందీకీర్తులు కావలయును. హిందీకీర్తులు కావలయునని భవము కావలయును. "ధనమూ మితం జగత్." కనుకనే తమగ్రామమునకు దేశభిమానులైన హిందీప్రచారములు పంపింపుచులకాలములో ధాన్యరూపముగా హిందీ ప్రచారార్థమై ధనము వసూలు చేయవచ్చెదరు. ఉదాహరణభావులై విరివిగా ఆంధ్రదేశహిందీ - ప్రచార కార్యాలయమునకు సహాయముచేసి, ఈమహాద్యమమునకు దోడ్పడి స్పష్టికర్తలయియులై భారతమాతయుకై అకీర్తనముల బోధదరుగాక.

పీసపాటి వేంకటసుబ్బారావు,

పశ్చిమ కృష్ణామండల నిరీక్షకుడు, చెలవాడ.

వక్రకటన

ఆంధ్రదేశ గ్రామపాలక చతుర్థమహాసభనభ ప్రస్తుతము నిలుపుచేయుట

ఈసభ 1922 నుం. 6౦ డిసెంబరు 25-30 తేదీలను అకాపల్లిలో జరుగుటకు యిదివఱకు ప్రకటన చేయబడినది. విశాఖ పట్టణమండల గ్రామపాలక సంఘాధ్యక్షులును గ్రామపాలక మహాసభకు సభ్యాసంఘాధ్యక్షులున్ను యీ మండలములోని పీఠవిల్లి తాలూకావోడవరం గ్రామకర్తగారును ఆరు వ, రా, రా, మండలం అయోధ్యరామయ్య శంకులుగారు ఆస్థిక్రముగా కొన్ని అనివార్యమైన అంశములు తెలుపిరినని తెలుపుచు తమ సభాసంఘాధ్యక్షులపదవికి అత్యవసరగా రాజీనామా నొసఁగట చేతున్నట్లు సదరుసభకు అభ్యుత్సాహయన్నిక యంతవరకు నిర్ణయము కాకపోవుట చేతనున్న మరొన్ని అనివార్యమైన యితరకారణముల చేతనన్న సదరుసభ జరుపుట ప్రస్తుతము నిలుపుచేయబడినది. సదరుసభ జరుగు ప్రస్తుతముతేదీను వగైరాలు తిరిగి వార్తాపత్రికల మూలమునను ఆహ్వాన ప్రతికరములమున తెలుపుచుచుండును. ప్రస్తుతము యీసభ సభాపునీనీ నందులకు కలిగిన నిర్ణయానుసరము గ్రామపాలకసోదరు లెల్లరు మన్నింప ప్రార్థింతులు అని విశాఖపట్టణమండల గ్రామపాలక సంఘకార్యదర్శి ఆనకాపల్లినుండి అత్తిలి చినవెంకటాద్రిగారు 21 వ తేదీని ప్రాసరి.

పరోపకారి

ఒకక్రొత్త తెలుగు వారపత్రిక

ఆంధ్రదేశములోని ఎలిమెంటరీపాఠశాలలపురాధ్యాయులయొక్కయు, గ్రామయజమానుల యొక్కయు, పునయోగము నిమిత్తము ఒక ప్రత్యేక తెలుగువార్తాపత్రిక రాబోవు జనవరి మాసము నుండియు, ప్రతి ఆదివారమును వెలువడుచుండును. చందా ౧000మునకు రు. 10-0-0 మాత్రమే. కావునమాప్రతికను గ్రూపవాకు వెంటనే యొకరూపాయ అద్యున్నునియ్యవలయుముగా యీక్రిందిచిరునామాకు పంపినచో ప్రతి సంవత్సరముండును. చందాదారులుగా చేరినవారు మాత్రమే ప్రయంతు వార్తలును వృత్తాంతములును ప్రతికలో ప్రకటింపబడుచుండును. ఇట్టి ప్రత్యేక ప్రతికయొకటి మిక్కిలి అవశ్యకమని అనేకులు కోరి యుండుటచే యీసనికి పూనుకొనడమయ్యెదగావున అందరును ప్రతికకు తగినప్రోత్సాహ మిచ్చెదరని నమ్మచున్నామని అనిసంపాదకుడు కె. జోగారావుగారు విశాఖపట్టణముజిల్లా ఎలమంచిలీనుండి ప్రాసరి.

వత్తి పురి బజారుధా

డిసెంబరు 28 వ తేదీ గురువారము

(1) భాస్వరములు

విధము	బట్టలు	మొదలు	తరవస్య
మనుషు తెనాలి	,, ౪ 4౪ గలది	రూ 12-8-0	18-0-0
నల్లారెడ్డి	,, డిటా	,, 15-8-0	16-0-0
శిల్పి	,, డిటా	,, 15-8-0	16-0-0
రామలూ	ర. 164 బట్ట 1-3	,, 8-8-0	9-0-
మల్లెలూ	,,	,, 20-0-0	21-0-0

(2) వత్తి భాస్వరములు

కందూలు	బట్ట 1-3 195 ర.	రూ 12-0-0	18-0-0
మనగలు	,, డిటా	,, 18-8-0	14-0-0
మనలూ	,, డిటా	,, 11-8-0	12-0-0
మినిమలూ	,, డిటా	,, 14-8-0	15-8-0
తలవలూ	,, డిటా 164	,, 7-8-0	8-0-0

(3) నూనె వత్తిపులు

మల్లెలూ నూనె	రూ 1-3	రూ 145-0-0	146-0-9
నల్లెలూ మ 1-3	,,	,, 18-0-0	28-0-0
కొంజాపురం కేరునెనకవత్తి	రూ 13	,, 58-0-0	59-0-0
యెలెలవత్తి	,,	,, 54-0-0	56-0-0
కేరునెనకనూనె గానుగ	రూ 1-3	రూ 115 మినకనూనె	110
అనకవలూ నూనె	రూ 1	,,	112-0-0

(4) చిల్లర వత్తిపులు

చాలాకనుపు	రూ 1-3	,, 155-0-0	
కొరకనుపు	,,	,, 155-0-0	
బురగకాదోలు(గుంటూరుకొల)	రూ 1-3	రూ 100-0-0	110-0-0
చందూలపొయ్యి వీణలూ	,,	,, 45, 5-	
చందూలపొయ్యి	,,	,, 65 70	
చిల్లము	రూ 1-3	,, 40-0-0	45-0-0
చందూలపొయ్యి	రూ 1-3	,, 45-0-0	48-0-0
,,	రూ 1-3	,, 52-0-0	63-0-0

(5) ఇనుము

కట్టలూ చుట్ట రూ 1-3	రూ 84-8-0	85-0-6
చిట్ట	,, 86-0-0	87-0-0
చుట్ట	,, 88-0-0	87-0-0

(6) లోహములు

తెండి 100 గుంటలకు	రూ 80-0-0	82-0-0
చందూలపొయ్యి 1-3	,, 28-12-8	
కరవన 1-3	,, 16-4-9	
ఇత్తడి రూ 18	రూ 815-0-0	820-0-0
రాగి డిటా	రూ 850-0-0	855-0-0
అల్పా చక్రరూ 1-3	,, 44-8-0	45-0-0

(7) రంగులు

ప్రహ్వహర్మ 20 డిగ్రీలు అంజుర టిపా	రూ 88-0-0	
డిటా 16 డిటా	రూ 75-0-0	
ఆవు క్రిష్ణు 20 డిగ్రీలు	రూ 90-0-0	
డిటా 16 డిగ్రీలు	రూ 75-0-0	
తొట్టిక్రిష్ణు 20 డిగ్రీలు	రూ 90-0-0	
సింహంమార్కు 16 డిగ్రీలు	రూ 75-0-0	

వేలం నోటిసు

అమరావతి గ్రామములో వత్తి శ్రీ సత్యనాథాయనా జన్మపూర్వోక్త జనవరి 6 వ తారీఖున గుంటూరు సాదాగడ అబ్దుల్ జల్లీలు సాహెబుగారి కోట్టుబద్ద అమృతమునకు నేలం సాట పాడబడునని నుక కావలసినవారు వచ్చి పాటనెట్లు కొనవలెను. పూర్వోక్తిని గురించి వివరములు కోరువారు సాదాగడ అబ్దుల్ జల్లీలు సాహెబుగారికి (వాకి కనుకొనవచ్చును వివరములు వకతుడు సాటకాలమందు చెప్పజనును.

ఇట్లు,
సాదాగర్ అబ్దుల్ జల్లీలుసాహెబు,
కొల్లివరకోటయ్య,
అమరావతివయ్య.

శ్రవణము!

కొద్ది టిక్కెట్లు మాత్రమే!!

మించిపోవును!!

ఏలూరులో గొప్ప మేడలాటరీ

మాటూరి బ్రహ్మజిల్లా కుమారుడు సర్వేశం తొలూకు మేడ రూ 16,500 లకు లాటరీ.
మొత్తము 3,300 టిక్కెట్లు. టిక్కెట్టు 1-కి రూ 5 లు మాత్రమే.

ఆర్యులారా! కృష్ణజిల్లా ఏలూరు పెద్దబాగులో మునిసిపల్ రూ 148 రూల వాస్తవికమైన ఫలముగా నేను 1918 సంవత్సరంలో కట్టించిన రెండవవసతి గల గృహమును అద్దా: వీరువారి ఫిట్టింగు సహా గర్భ మెంటువారికి తెలియ పరచినవి: లాటరీమాలముగా విక్రయించుచున్నాను. ఇప్పటికే చాలా టిక్కెట్లు ఖర్చుబడినవి. ఇంకను కొన్ని టిక్కెట్లు మాత్రము గలవు. టిక్కెట్టు కావలసినవారు శ్రవణదినంలో లభింపగలవు. 2. టిక్కెట్టు యొక్క వివరము: మేడ రూ 16,500 లకు లాటరీ యొక్క కలిపేదినము, లాటరీ వేయవిధానమును, కట్టెలుగా ముందు యాభుత్రికలోను, స్వరాజ్య పత్రికలోను ప్రచురపరచిన పిమ్మట గొప్ప ఉద్యోగస్థులు, పెద్దవనములు, కుటుంబ యెదుట ఏలూరులోనే లాటరీ కల్పబడును. 3. ఈ టిక్కెట్టులకు కనూలయ్యే సామ్యంలో ఏజెంట్ కమిషనువగైరా ఖర్చులపాటు మిగతాసామ్య లాటరీ టిక్కెట్టులూ అయ్యే శరణంతము యెలూరు సెంట్రల్ కో ఆపరేటివ్ బ్యాంకిలో నుంచి లాటరీ అనంతరము దిక్కినబడును. 4. ఈ మేడను రకభావము వగైరా అన్యకాంతము లేదు చేసియుండలేదు. సడగు మేడను ఎవరెల్ల యేతగాదాబుచ్చి కా నా స్వంత ఖర్చుతో పరిష్కరించి యీ మేడవచ్చును స్థిరపరచగలవారు. లాటరీలో గెలుపొందిన వారల వారి స్వంత ఖర్చులతో గెలుపొందిన 15 రోజులలో వైచిత్ర్యంతో ప్రభుత్వ దస్తావేజు వ్రాయించుకొని యెలూరు నుండి పుట్టినితలకు రి: పుర్త చేయించుకొనగలరు. అందుకు వాకర్లను టైటిల్ డిప్యూటీ, యెన్ఫండ్రెస్సు గర్టిఫికేట్లు వగైరాలు రిజిస్ట్రీ కాలకుండు యిచ్చి అస్తి స్వాధీన పరచబడును. 5. టిక్కెట్టు కాలకిన వారు లేకు అడన్సును కృష్ణముగ వ్రాయుచు, టిక్కెట్టు 1-కి రూ 5 లు. నామేర మనియార్డు చేసినయెడల అందిన వెంటనే లాటరీ టిక్కెట్టు తిరుగుటపాటు చేపించబడును. 6. వది టిక్కెట్టు ఒకేసారి కొనుపారికి ఒకటి టిక్కెట్టు కమిషనుగా యిచ్చబడును. 7. ముందు టిక్కెట్టు వి. పి. గా పంపబడవు. 8. పోప్టు ఖర్చులు పంపిణీ జవాబు యిచ్చబడదు.

మాటూరి సర్వేశం, మేడ హక్కుదారుడు, ఏలూరు, కృష్ణజిల్లా.

అమృతాంజనము చక్కని డబ్బితో వెల అ 0-10-0 లు మాత్రమే

తామర తైలము

మోహిని తైలము

తామర, పీట, గడ్డికి మంచిది తప్పి 1-కి 0-5-0 మాత్రమే.

తలములు గల సీసా 1-కి అబాలు 0-12-0 మాత్రమే.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి లేక, మదరాసు.

మహామారి (ప్లేగు) నుండి ఎంతమాత్రము భయము లేదు (1045-4)

శ్రీ గద్యాల మహారాణి సాహేబుగారి మెప్పుచే బంగారు పతకమును బొందిన

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యగారి (2)

వేగు ఔషధములు

కడచిన యిరువదియైదు వత్సరములకాలముగ ఇండియాలో పలుభాగములందును, బర్మా మున్నగు పరిశ్రమలకు అందును ఉపయోగింపబడి అనేకులను రక్షించినవి:

జ్వరమునకు హైమాది పానకమును, గడ్డలకు శతభౌతపుత్రమును, ఉపయోగింపదగినవి

ఇవి ప్లేగును గుణపరచుటయే గాక, రాకుండ చేయుటకును చాలినవి. ప్లేగుగల ప్రదేశములందు పానకమును పీచు చేర్చియుండు ప్రకారము నేనించుచుండిన, ప్లేగుబాధ ఎంతమాత్రమును సోకదు. ఈ మందులకు పిన్నలు, పెద్దలు, గర్భిణీ స్త్రీలు కూడ ఉపయోగింపవచ్చును. ప్యాకింగు పోస్టేజిఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము

హైమాది పానకము 6 అవున్సుల సీసా రూ 1-4 లు } శతభౌతపుత్రము 1 అవున్సు సీసా రూ 0-14-0 లు
3 " " 0-12 } 1/2 " " 0-10-0

తంజివిలాసము:—“పండిట్” మదరాసు. ఆయుర్వేదాశ్రమము 41, ఆచారప్ప వీధి, మదరాసు.

శ్రీ మా సుందరము

ఒక చక్కని నవల

గ్రంథకర్త: ఒంతలి సత్యనాథము

ఇది నలువదేండ్లకు పూర్వ మాండ్రదేశమును కలవరపఱచిన

రంపయ్యుచ్చము

నకు సంబంధించిన నవల. కథాసందర్భములు, వర్ణనలు, రంగములు, పాత్రలు హృద్యములై చిత్రము నాకర్షించును

డిమ్మి నైజా గౌం పేజీలు: వెల రూ 1-0-0

ఒకేసారి మొత్తముగ కొనువారలకు కమిషన్ నివ్వబడును

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, తపాలాపెట్టె 212, మదరాసు

ఆంధ్రశ్రీభాష్యము

శ్రీరామానుజులవారి బ్రహ్మసూత్ర భాష్యముకు సరియైన చక్కని తెనుగున

కావ్యరత్న, వేదాంతరత్న, వేదాంతరత్న, వేదాంతరత్న శ్రీమాన్. కంవాడై. శేషచార్యులవారిచే రచియింపబడినది.

మొదటివాల్యము (ప్రథమాధ్యాయంతము) 8-0-0.

రెండవ వాల్యము (ద్వితీయ, తృతీయ, చతుర్థాధ్యాయములు) 8-0-0.

తెనిగించిన పద్యము:—త్రుతి బ్రహ్మసూత్రమునకును శ్రీరామానుజ భాష్యముసారము ప్రతిపదార్థము తాత్పర్యము (తెనుగున) శ్రీభాష్యము (ఇందు ఇంకా సమాధాన సంతకము పూర్వపు సిద్ధాంతములు మొదలగువిషయముగ జూపింపబడినవి.) ఆచటచట ప్రతిపదకాశిక యందలి విశేషాంతములు నీచుబడినవి. అభ్యుపార్జ్య పక్ష అభ్యుపార్జ్య మహాపూర్వము మహాసిద్ధాంతముల యందలి వాద ప్రతివాదము లన్నియును చదువరులకు వేదాంత విచారమునకు దిక్కుదారి గలుగజేయు రీతిని యొత్తగ ప్రత్యుత్తర మునుగ నగలుబడు బడినవి.

శ్రీరామానుజ జియ్యర్ స్వామివారును, వైసూరి నందుండు పరకాల వరము జియ్యర్ స్వామివారును, శ్రీరంగ గురు శ్రీరంగ శారాయణ మఠము జియ్యరు స్వామివారును ఈ గ్రంథమును భగవద్రామానుజ విగ్రహిత శ్రీభాష్యమునకు సరియైనదియు, ముఖ్యభాగము తెనుగున గాను తెలుపుచు నంగీకార పత్రకలను కృపచేసి. (869)

మానేజర్, వేదాంత ముద్రాక్షరశాల,

88 ఏడుభాషలవీధి, మద్రాస్.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

మొదటి మై అనుభవసిద్ధమగు 600 చికిత్సలను తెలుపు (వైద్య) గ్రంథము ప్రతియింట నుండదగినది అందరుచేయదగిన మందులు 1-కి 1-4-0

(2) వి. పి. 0-6-0

ఆరోగ్యదర్శనము:—వ్యాధులను రావడా కాపాడు కొను మార్గములను చూపించును, తప్పక చదువ దగినది 1-కి 0-6-0 వి. పి. 0-4-0

ఆయుర్వేదచరిత్ర:—ఆరోగ్య, వైద్య, కారక, నిధాన కర్మగుణ, చికిత్స, మొదలగునవి వ్రాయబడు వైద్యపత్రిక. మారిది యుచితము చందా రూ 2-8-0

వై 8 ని ఏకకాలముందు కోరినవారికి 8-12-0 లకు పంపెదము, ఆయుర్వేదగ్రంథమండలి, పెరిచేపే. (నెల్లూరు జిల్లా)

గంగాగంగాగంగాగంగా

క్రొత్త రకం

సెల్ ఫిల్లింగు

ఫవుంటే వేనాలు

2 రూపాయలు

వర్తకులకు 1డబ్బను మీద, 25%

కమిషన్ యివ్వబడును.

విక్టోరియా డిపో

మైలాపూరు మదరాసు.

గంగాగంగాగంగాగంగాగంగా

అడుసు పుండ్లమందు

వానకాలములందు, కాలిక్నేట్ల మధ్యమున 1-కి 1-0-0

అమనుపుండ్రు, ఈ ఔషధము చాలా శ్రేష్ఠమయినది. స్త్రీలకు ఉపయోగపడును. ఇంకను ఈ మందును ఉపయోగించుటవల్ల, రోగములు, తీట, వజ్ర, రాక అనేకవిధవిధములు నివర్తించును. బుడ్డి 1-కి 0-8-0 తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము.

(408) కనకపు, పూర్వపురం, మదరాసు.

విద్యాధి

ప్రత్యేక జాతీయ విద్యావాఙ్మయ సత్కర్మ

సాధనము:—మరుగంటి శీతారామయ్య

వైదవాడనండి తెలుపడును. సంకల్పర చందా 2-0-0

విద్యాధిమానలందురు తప్పక చందాదాతలు కావలసియును.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి వీధి మద్రాసు లేక, బొంబయి.

పాశ్చర్య సెంట్రాచల పండితులు (శ్రీ) శీతారాఘవ నైద్యకాల ప్రెసూరు. (1)



పాశ్చర్య వెంకటాచల పండితులు (శ్రీ) శీతారాఘవ నైద్యశాల మైసూరు. (1)

సముద్ర 116-0-0 ఇట్లన్నీ 10 బహుమానము లుండును. పరీక్ష విజయములు, పరీక్ష ఫలవిధానములు, అభ్యాసములు, వివరములు



125

అంకితము చేసిన వారు

56 57

(164) గట్టి యింద్రుని జ్యోతిషాలకుము,
భువనోదయ, విశాఖకుము రజలా